

Hergün

Türk - Alman
Ticaret anlaşması

Ekrem Uşaklıgil

Almanya ile bir ticaret muahedesini akdettik.

Bu muahedenin ehemmiyeti aklide, rin karşılıklı ihtiyaçlarına cevap vermesi haricinde bir gün evvel nesredilen müsterek tebliğin tabii bir sonucu olmaktadır.

İki devlet arasında bir ticaret muahedesinin akdedilmesi sulh zamanının, da tabii işlerdendir, göze çarpmadan üzerinden duralmadan geçtiği de olur. Fakat böyle bir muahedenin hem bu, fin Avrupayı saarı büyük bir harbin içinde akdedilmesi her şeyden evvel iki taraf arasında mevcut karşılıklı ihtiyaç ve dostluk hislerinin kuvvet derecesini gösterir. Hele bu ticaret muahedesinin müddeti beş ay gibi kısa bir müddete inhisar etmiş ve iki yıl gibi uzun bir zamana uzanacak olursa ehemmiyeti bir kat daha göze çarpar.

Almanya ile 18 Haziran 1941 tarihinde akdedilmiş olduğumuz ademi tecavüz muahedesini uzun yıllardan beri iki devlet arasında hiç sarsılmaya uğramadan devam eden dostluk üzerine atılmış bir köprüydü. Bir gün evvel Ankara'da nesredilen müsterek tebliğ iki devlet münasebetlerinin daima aynı dostluk ve karşılıklı itimad hislerinden ilham almış olduğunu gösterdi. Tebliğin nes. rinden bir gün sonra akdedilen ticaret muahedesine de bu dostluk ile karşılıklı itimad hislerinden beklenen meyrayı verdi. Yeni ticaret muahedesini her şeyden önce bu nazarla görmeye teşebbüs eder.

Türk - Alman muahedesini iki yıl zarfında tediye tablik edilerek üzere yüzler milyondan iki yüz milyon defterinde bir mal mübadeseli esasına dayanan, her iki taraf ihtiyaçlarına cevap veren maddelerden yekdiğerine verebilecekleri her çeşid mevaddı ihfiva ediyor. Bizim bakımdan demir ve çelik sanayimizin muhtaç olduğu her cins esya ile ilaç, Almanya bakımından da mutaden müşterisi olduğu her cins ilk madde ve yiyecek bu meydan, dadır.

Bu ölüde geniş bir ticaret muahedesinin Türkiye'den Almanya'ya mal gönderilecek Türk tüccarının mallarına kabul edilen bedelli Türkiye'de alabil. mektir. aynı suretle Türkiye'ye mal gönderilecek Alman tüccarının gönderdikleri mala kabul edilen bedeli de Almanya'da tahsil edebileceklerini kolaylaştırarak bir tediye anlaşmasına ihtiyacı vardı. Ankara ticaret muahedesini ile birlikte bu tediye anlaşmasına da yer. Almış ve bu suretle mübadeselinin der. hal başlanabilmesi imkân dahiline girmiştir.

Yeni ticaret muahedesinin akid mem. leke'ler arasında hakiki bir ihtiyaca cevap verildiği, bu bakımdan da büyük bir memnuniyete karşılıklı şimdiki den görülmektedir. Bu neticeleri tabii bulmalıyız. Almanya her zaman için ilk madde ihtiyacılarında mühim bir kısmını bizden almış, ihracatımızda ihzar ettiği mevki daima yüzde 50 ile 70 arasında tehavül etmiş, Türkiye de muhtaç olduğu endüstri mamulü'mün çoğunu Almanya'dan getirmiş, bu sahada her vakit büyük ihtiyaçlar tabii müstür.

Türk - Alman ticaret muahedesini karşılıklı ihtiyaçlara bu derece yakından cevap vermekle beraber müzakere ve ihfiva edilmesi epeyce uzun zamana tek. vakku edili, bu yüzden de beyemlemlen. yalan haberler kazandıran yapılmamış. tediye yapılmayacağı şeklinde bir şüphe, asleş, bedbinane, bedbinane sayılana. rın etkisine sebep oldu.

Hakkikate iki tarafın karşılıklı iyi ni. yetli murahhaslarının mebarretile ile, rumlak bilmez gayretlerine inzımam ed. ince prensip itilâf müzakerenin daha ilk günlerinde elde edilmiş, neticenin biraz gecikmesi münhasıran mal ihfiva. lerinin harb vaziyeti teabi azami ilina ve ihfivam ile tamzim edilmiş zaru. retinden ferri selmiştir. Efte edilen ne. tie ise nihayet işte meydana'dır. Bun dan dolayı ki tarafı murahhaslarını hararetle tebir etmek vazifesindedir.

Ekrem Uşaklıgil

Şoförler gene zam
istiyorlar

Şoförler, birkaç gün evvel taksit üç. retlerine yapılan yüzde 50 zammı da kâfi görmemişler ve belediyeye mü. racatele yeniden zam talebinde bul. unmuşlardır. Belediye ve geysüfer komisyonu vaziyeti tetkik etmekte. dir. Akâkadarlar yüzde 50 zammın kâfi geldiği kanaatinde bulunmaktadırlar.

TAKVİM 11nci Teğrin

Rumî sene 1397	11	Arabi sene 1390
Eylül	Cumartesi	Hazir
25	Rumî sene 1941	180

GÜNLER	Ramazan	IMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 07	4 39	
12 29	10 52	

Öğle	İk adı	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 12 01	15 10	17 46	19 07
E. 6 24	9 33	12 08	1 00

Resimli Makale:

Her şeyi değiştiren zaman, aynı zamanda zevklerimiz de değiştirir. Her çağın zevki, düşüncesi, örfü, âdatı kendine göredir.

Genç İsek yaşlı, ihtiyarsak genç zevkünde, düşüncesinde, eğlence şek. lünde bize uyandırdığından dolayı muahaze etmeliyim. Biz de onun gibiydik veya onun gibi olacağız.

Şehir Haberleri

Mal'zeme gelmezse
iki ayda bir 15 tram-
vay işleyemiyebilirTünel kayışı Basraya geldi,
bundan başka, Amerika ve İs-
veçe de üç kablo sipariş edildi

Elektrik, Tramvay ve Tünel İşlet. meleri Umum Müdürlüğü İstanbul'da tramvay seferlerinin eksiktilmemesi için icab eden tedbirleri almaktadır.

Halen İstanbul tramvay şebekesin. de 143 araba çalışmakta ve 72 araba da depolara çekilmiş bir vaziyette bulunmaktadır. İdare depolara çek. kilen arabaları servise çıkarabilmek için her şeyden önce Romanya'daki bandajları getirtmeğe çalışmaktadır. Bu bandajları getirmek üzere bugün. lerde Tramvay İdaresine bir me. muru Romanya'ya gidecektir. Tram. vay şebekesi, bugünkü vaziyette 2 - 3 ay daha muhafaza edilebilecek ve ban. daj getirilemediği takdirde bundan sonra her iki ayda bir 15 araba se. ferinden çekilecektir. Tramvay İdare. sinin Amerikaya sipariş ettiği bir çift tünel kayışı Basraya gelmiş bulun. maktadır. Bu kayışlar yakında şeh. rimize getirilecek ve Tünel tekrar faaliyete geçecektir. İdare bundan başka Amerika ve İsveçe üç çift kab. lo daha sipariş etmiştir.

Na'ir Nadi-Melzig
davasında seçilen
ehlivükuf

Üniversite Edebiyat Fakültesi al. manca profesörü Melzig tarafından telif ettiği bir kitabı hakkında hake. retânz neşriyatla bulunduğu iddia. sille mübarir Nadir Nadi aleyhinde açılan davağa dün aslye birinci ce. zada devam olmuştur.

Dava mevzuu olan yazılarda in. kareti tazammun edip etmediğinin tayin ve tesbiti için evvelce talik o. lunan bu muhakemenin dünkü cel. sesinde vükuf heyeti seçilmiştir.

Halide Edib Adnan, İsmail Hakkı Baltacıoğlu ve Sıddık Sâmiden teşek. kül eden ehivükuf heyeti bu yazı. ları tetkik edecek, mütealesimi mah. kemeye bildirecektir.

Genç kadın kürtaj
ameliyatından mı
ölmüş?

Müddeiummülük, dün şüpheli bir ölüm hadisesinin tahkikatına el koy. muştur.

Genç bir kadının ölümüne netice. lenen bu vak'ının mahiyeti şudur: Talicsimde Yenişehirde oturan Mari. ka adında genç bir kadın geçenlerde Beyoğlunda muayenehane bulunduğu bir Ermeni doktora müracaat ede. rek kendisine kürtaj ameliyatı yap. ırılmıştır.

Bu ameliyatta müteakibi evine dö. nen Marika bir kaç saat sonra, tehli. keli hastalık arzuları göstermeğe başladığından alihsa tarafından Sen. Jorj hastahanesine kaldırılmıştır.

Marika dün hastahane de ölmüş ve bu surette hadise adliyyeye intikal et. miştir. Marikanın ailesi, genç kadının bu ameliyat neticesinde öldüğünü iddia etmektedirler. Müddeiummülük bu iddia etrafında icab eden tetkiklere başlanmış bulunmaktadır.

Üç zorba genç bir kadını
otomobille kaçırarak, Edirnekapi
mezarlığında tecavüz ettilerSinemadan çıkan kadını, Harbiye yolunda
otomobile atan cür'etkârlar tecavüz-
larından sonra mücevherlerini de çaldılar

İstanbul adliyesi iki gündür Bey. oğlunda başlıyan ve Edirnekapi me. zarlığındaki Novosni birahanesinin sa. hibi Janin kızı 30 yaşlarında Janet. tir. Çok dürüst bir aile kadını olan ve bir de çocuğu bulunan Janet, ev. velki akşam saat 13.30 da Sümer st. nemasından çıkması ve Harbiye ca. desinin takiben evlerinin bulunduğu Kurtuluşu doğru yürümeğe başlamış. tir. Bu surette caddede ilerlemekte olan kadın İsen Elmadağına çıkan sokaklardan birinin köşesinde ge. rerken yamaşısında lambaları sönmüş bir otomobili görmüş, içinden süratle yere adliyan iki meçhul adamın te. cavüzüne uğramıştır.

Meçhul mütearrızlar, birdenbire ne. ye uğradığını şaşırın Janet'i muku. vemet edenmişler bir tarafta kısırv. rak yakalılarak otomobile atmışlar ve kadınaçazın feryad etmemesi için de mendillerle ağzını tıkamışlardır. Bu küstahece hareketten sonra bu meçhul adamlar, uğradığı feci a.

Şehirde tifüs ve kıza-
mık vak'aları salgın
halinde değil

Son günlerde şehrimizde kızamık ve tifüs vak'alarına tesadüf edilme. ğe başlanmıştır. Bu hastalıkların sal. gın hale geldiği rivayetleri hakkın. da dün kendisiyle görüşen bir muhar. ririmize Şehir Müdürlüğü Şuayip, şun. ları söylemiştir:

Bu hastalıklar daha fazla kır. li, mikrobu yerlere temasa başlar ve etrafa yayılır. Şehrimizde de has. telik vardır, fakat bir salgın halinde değildir. Münferid vak'alardır. Has. talığın salgın hale gelmesi bugün i. çin vârid değildir.

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Almanlar, Rusyada karşılaştıkları tehizat bolluğundan bahsederek Rus tayyarelerinin daha ilk günler. de azalmıya başlamış olmasına mu. kabil tank kollarının bitip tükenmez gibi görüldüğünü söylüyorlardı.

Küçük bir hesap yapalım, dedik. Almanların verdikleri rakamlara göre muharebinin İkiçin başına kadar olan kısmında tahrib veya zaptedilen Rus tanklarının adedi, e. ğer hatırımda yanlış kalmadıysa 15 bin sularındadır. Halukü o va. kitten sonra da harb devam etti ve en şiddetli, en kat'î safhasına girdi.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Yardımevenler
Cemiyeti kış
faaliyetine başlıyor

Yardımevenler Cemiyeti, 941 .942 senesi yardım faaliyeti hakkında ka. zalarını göndereceği delegelerin bu. gün saat 14 te cemiyet merkezinde bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda bilhassa bu kıs askerlerimizle verile. cek hediyelerle Cumhuriyet bayra. mında fakir çocuklara yapılacak yar. dam işi görüşülecektir.

Tarihçi Ahmed Resîğin yıldönümü. Bugün tarihçi merhum Ahmed Re. fik Alınayın ölümlüğün dönümüdür. Bu gününe bilet kendisini sevenlere akrabalarına bugün Bilyika. daya giderek merhumun kabrini ziyaret edeceklerdir.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Hayat şekli bir yaş meselesidir

Gümrük vekilinin
dünkü tetkikleri

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ralif Karadeniz dün de şehrimizdeki tet. kilerine devam etmiştir.

Ralif Karadeniz, sabah saat 10 da İnhisarlar Umum Müdürlüğüne ge. lerek öğleye kadar meşgul olmuş ve öğleden sonra da gümrüğe bağlı dal. releri tetkik etmiştir. Saat 15 te gün. rük muhafaza başmüdürlüğüne ge. len Vekil, başmüdürdün muhafaza teşkilâtının faaliyeti hakkında izah. hat alarak yeni direktöfler vermiştir.

Vapurdan denize düştü

Üsküdar'da, Selamsız caddesinde 292 numaralı evde oturan Lâtif Evinda bir şahıs dün Şirketihayriyenin 60 num. rali vapur ile Üsküdar'dan köprüye ge. lirkin güvertede müvazenesini kaybe. derek denize düşmüştür. Kazayı mü. teakib vapur durmuş, Lâtif boğulmak. tan kurtarılmıştır.

224 ton çivi geldi

Son günlerde memleketimize Çeko. Slovakyadan Sivlengrat yöllü 224 ton kadar çivi gelmiştir. Birkaç gün. de kadar gelecek mallarla birlikte çivi ih. talatı yekünü 700 tonu bulmaktadır ki, bunun, epey bir zaman için dahilî ihtiyacı karşılayabileceği söylenmekte. dir.

Askerlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde: Aşağıda isimleri sınıf ve rütbeberi yazılı Yd. sübayların acele şubemize müracaatları.

S. 5 ML, Me. İhsan Cansever (156/584).
S. 5 ML, Me. Mehmed Esad 43210.
İs. Astğm. Müfîd 44781.
S. 6 Hs. Me. Halid 323/51.
S. 8 Hs. Me. Haşım Öğ. M. Esad 18330.

S. 8 Hs. Me. Şerif Öğ. Bırhanettin 1122.

S. 7. Makinist Hakkı 220/2
Mu. Astğm. Ahmed Sekban 31875.
Ecz. Tğm. İsmail Hakkı Öğ. Mehmed Remzi 37005.

Ttb. Yzb. Mahmud Öğ. Ali Rıza 36178.

P. Astğm. Hidayet Öğ. Yusuf Kenan Barutçu (31759).

P. Tğm. Hasan Eryasun 31526.

P. Tğm. Ali Ergin 44203.

P. Tğm. Nafiz Öğ. Vehbi 43263.

P. Tğm. Musa Öğ. Mehmed 20057.

Dz. Gv. Yzb. Rasim Öğ. Mahir 1043.

Eminönü Yerli As. Şubesinde:
Ezacı Tğm. M. Rıza Van (36967).
Ezacı Tğm. Abdülkadir (33416).
P. Tğm. İbrahim Necdet (30131).

Hişiyet çizdiranlar ile birlikte a. şubeye gelmeleri ilan olunur.

Tahrان Büyük Elçisi
Suad Davazın
cenaze merasimi

Tahranda vefat eden Tahrان büyük elçisi Suad Davazın cenazesi bu ak. şam Toros ekaprisinde şehrimize muva. salat edilecektir. Merhumun cenazesi yarınki Pazar günü Şirkeci rıhtımına nakledilerek buradan sabah saat 11 de. merasimle kaldırılacak, Beyazid ca. mindede namaz kıldıktan sonra E. dirnekapi şehidliğindeki aile kabrine defnedilecektir.

RADYO

CUMARTESİ 11/10/941

7.30: Saat ayarı, 7.39: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8.45: Sen. fonik müzik (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkçe plâklar, 13.45: Ajans haberleri, 14: Türkçe plâklar, 14.30: Ankara Sombahar At yarışlarının tah. minleri, 15.30: Riyasetciimhur Bala. dosu, 18: Saat ayarı, 18.03: Meydan. fası, 18.40: Radyo caz ve tango or. kestrasi, 19: (Kahramanlar sazı), 19.15: Radyo caz ve tango orkestrasi, 19.30: Saat ayarı, ve Ajans haberi, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Eserleri ve oyun havaları, 20.15: İki. yo gazetesi, 20.45: Karışık müzik, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Dilyer. istekleri, 21.45: (Günün meseleleri), 22: Radyo salon orkestrasi, 22.50: Sa. at ayarı, Ajans haberleri, borsa, 22.55: Radyo salon orkestrasi.

Şehir tiyatrosunun
yerinde bir
teşebbüsü

Şehir Tiyatrosu memleketimizde tiyatrosunun kuruluş şartları ve şim. diye kadar geçirdiği safhalar hak. kında tiyatro ile alakalı seyircilere malûmat vermek üzere yeni bir prog. ram hazırlanmıştır.

Bir İkincitegrin Cumartesi günün. den itibaren tablik mevkiine konu. lacak olan bu programa göre; her ayın ilk üç Cumartesi günü öğleden sonraları Türk tiyatrosuna aid eser. ler temsil olunacaktır.

Birinci ayda konferans ve ilk pi. yesler, ikinci ayda ilk telif eserler, üçüncü ayda muhtelif Mollere ter. cümeleri, beşinci ayda Namık Kema. lin eserleri temsil olunacaktır. İkin. citegrin Cumartesi günü saat 16.30 da yapılacak ilk toplantıda Selim Nühbet Gerçek tarafından bir kon. terans verilecek. (Şair Evlenmesi) ve (Geveze Berber) piyесleri temsil o. lunacaktır.

İstanbul borsası

İstanbul borsasının 10/10/941 fiyatları

CEKLER	Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterling
New-York	100 Dolar
Cenevre	100 İsviçre Fr.
Madrid	100 Peçeta
Yokohama	100 Yen
Stokholm	100 İsveç Kr.
Bir altın lira	30.75
24 Ayrılık bir gram külçe altın	353
Esham ve Tahvilât	
İkramiyeli % 5 938	19.55
Anadolu Demiryolu 3	48.50

TIYATRO HATIRALARI

Fehim Efendinin sınıfı

Yazan : Halid Fahri Ozansoy

— V —

Fehim efendinin sınıfı.. ah, ne zevkli hatıra!

Ustadın dudaklarından eksilmeyen tebessümü bizim hepimiz ona bağlamağa kafi idi. O ne tath, ne cana yakın, aynı zamanda ne gönül alıcı gülüşlü! Sahneye daha ilk adımını atan bizim gibi heveskârlar bile bu gülüşten hepimiz bir mucizenin karşısında idik ve o mucizenin sesle seslenecek, hissi hislenecek, hareketle heyecanlanacak, le hislenecek, hareketle heyecanlanacak. Bu heyecan neş'eden doğuyor. neş'enin tilsimından. En durgunu, saplanırsanız, muz bile onun yüzüne baktıkça hayata binbir manasından bir şeyler okuyor gibi idik. Bütün Molière bu toplanmıştı. Molière ki insan terlerinin yaratıcısı, bütün gülünçlükleri ile o karakterlerin ressamı ve müfessiri idi, o Molière işte bu sevimli Türk sanatının hava gibi benliğini sarmış, benliğinden taşmıştı. Bunun içindir ki onun gülüşünde bütün insanlığı buluyorduk. Ders verirken rolün icabına göre birdenbire hayretle açılan gözleri bir an sonra gene aynı süratle ufaklırverir, süzün, müstehzi bir eda alırdı. Bu gözler ne güzel desiseyi nispettirir, hasıslığı hissettirir, rüyayı hissettirir, ümidi, korkuyu, tevekkül ve tabayyülü hissettirirdi. Fakat bütün değişiklik duygular sonunda, her duygu, muhakkak gene o tebessümde toplanırdı. O tebessüm aynı zamanda bir şefkatin, bütün zâflara ve acemiliklere karşı bir müsamahanın da ifadesi idi. Onu bu müsamahanın ayrılmak için kim bilir insan ne anlayışsız olmalı idi. Öyle hatırlıyorum ki sınıfındaki talebeler içinde birkaç ta böylesi vardı. Fehim efendiyi kahredenler de ancak bu derece kabiliyetsiz olanlardı. İşte yalnız o zamanlarda o tebessüm dudaklarında sızdır, gözlerinde önce şaşkınlık, sonra dalgınlık ve nihayet baygınlık gibi bir mana okunurdu. Belki idi ki zaptetmeğe çalıştığı hırsmından bu hale geliyor, izahını bir türlü kavrayamayan dikkatsizlere kızıyor, için için köpürüyordu. Hele bir rolü izah eder ve mimikleri, jestleri ile gösterirken, karşıda, ya küçük avnasına göz atan, ya saçını düzleten veya tırnaklarının lâal rengine bakan bir matmazole gözleri ilişti mi istihzası pek keskin hatırlarla gahresinde bedi olur ve kıza uzaktan öyle alaylı ibir skanarel bakışı fırlatırdı ki bütün sınıf neş'e-

den bir deniz gibi dalgalanırdı. Matmazenin halini ise artık siz tasavvur edin. Bir daha mümkün mü ders zamanı tuvaletle meşgul olusun!

Hele bir Beatris vardı, daima söylenin aksini yapardı. Fehim efendi bilhassa ona ayaklarını idare etmesini bir türlü öğretemiyordu. Ya bir ayağını sağa, ötekini sola çarpıtır, yahud bir Sanki koşuya hazırlanır gibi sağ dizini ileri çıkarır, yahud ayaklarını yarıyana, üstüştüne kenedler, çapraz, muhtelif şekillerle sahnenin ortasında bir gün şunu anlatı ki, bu ayaklarla bacakları idare etmek, bir hükümet idare etmek kadar güçtür. Beatris ne lâf anlıyor, ne duruşlarını düzeltmek için en ufak bir gayrete, bir yorgunluğa katlanıyordu. İşte bunun için bir gün Fehim efendinin o enfes komediyen tebessümü sanki o dudaklarda bir daha doğmayacakmış gibi adeta siletti, kaşları çatıldı ve çat.. çat.. çat.. sahnenin tahtaları üstünde ayaklarını patırdatarak sahnenin arkasından gitti. Biz şimdi «Ne oluyor? Nereye gitti?» diye düşünüyoruz, ve bir kısmımız gürlütlü seslerle münakaşa bile ediyorduk. Derken, gene kolisin arkasından aynı patırdatmış ayak sesleri duyuldu ve Fehim efendi tekrar sahnenin ortasında göründü. Baktık, elinde uzun bir tebeşir! Şihrbazın deyneşi gibi bu tebeşiri sallayarak geldi. Beatris, irrek bir ceylan gibi mahmur gözlerini büsbütün ufaltarak bakıyor ve şimdi ayaklarını nereye saklayacağına bile bilmiyordu. Hani mümkün olsa idi, masafdaki zenbile girip tavana asılan kel oğlan gibi, kendisini, işe yaramayan bacaklarıyla tavandan sallandıracaktı.

Nihayet Fehim efendi Beatris'in tam bu korku anında yanına sokuldu, ve birden.. hayret!.. o mucizeli tebessüm dudaklarına yeniden doğuverdi. Beatris bunu görünce şaşırmış, fakat korkusu da geçmişti. Yüzü, kapalı bir serden ansızın bahar güneşine çıkarılan bir Tropika çiçeği gibi parlayarak renk ve ışık almıştı.

Fehim efendi gülümseyordu, demek ki hiddeti geçmişti. Fakat bu tebeşiri ne yapacaktı? Hepimiz bu merakla ona bakıyorduk.

Ne yaptı, biliyor musunuz? Eğildi, tebeşirle sahnenin ortasına büyücek bir daire çizdi ve kıza seslendi:

— Gel buraya!

Beatris, büsbütün sersemleşerek el duğu yerde ayaklarını çarpıttı. Fehim efendi asabiyetle tekrar etti: — Gel buraya canım!

Beatris yürüdü mü, kaydı mı, su gibi aktı mı, nasıl oraya gitti, bunu tarif edecek kelime bulamam. Velhasıl Fehim efendinin önüne, boynunu bükerek sokuldu, Sanki mabedde kurban edimesini bekleyen bir eski zaman bakiresi, yahud Yunan Mitoioji ve faciasının aynı vaziyetteki en hazin kadın çehresi olan İfişeni gibi son dakikasını bekledi.

O zaman Fehim efendi, eyle, sahnenin ortasına çizdiği daireyi gösterdi: — Gör bu dairenin içine.. rolünü bitirinceye kadar bunun içinde çıkma. yacaksınız...

Sonra, talebeden birini çağırdı: — Siz de gelin.. Öteki rolü oynayın.. Şimdi Beatris rolünü söylüyor, arka kadeşi cevap veriyor, sonra kız gene rolü kendisi alıyordu. Fakat ne zaman ayakları tebeşirle çizilen dairenin dışına çıkarsa Fehim efendinin iskarpinlerinin ucu derhal nizamı iade ediyor, topuklarına bir vuruşa kıza tekrar dairenin içine sıkıştırıyordu.

★

İşte Fehim efendinin derslerinden bende kalan en eğlenceli ve unutamadığım bir hatıra budur: Beatris'in o günkü hali ve Fehim efendinin elinde tebeşirle hiddetten istihzaya o harikulâde geçişi!

Komedi kısmındaki derslere gelince, Ahmed Vefik Paşanın Molière adapte ve terötmelerle bilmem kimin Beau-marchais'den Figaro'nun izdivacı ter-cümesi idi. Bu terötmelerde, diğer birkaç talebe ile beraber, Figaro rolü bana verilmişti. Zannedirim, bir iki gün Hakkı Tahsin de bu sınıfa girmiş ve facia tebeşirle derslerinde çalıştığı halde, ihtimal fazla mal göz çıkarmaz düşünceyle, Beaumarchais'in piyesinden de Bazil rolüne talib çıkmıştı. Fakat ne o, ne ben bu seçimlerimizin hayrını görememiştik!

Maamafih Molière'in Ahmed Vefik Paşa terötmelerinden de birer rol almıştık sanırım. Çünkü Fehim efendi daha derse girmeden evvel, bazı günler, sınıfın bir köşesinde toplanan müsterek rol sahibi talebeler arasında, bizim de, sesimizi acılaştırarak, şu

(Devamı 3/2 de)

Harb ve fantezi

Almanlar İngiltereyi işgal için Manş'dan tünel kazamazlar mı?

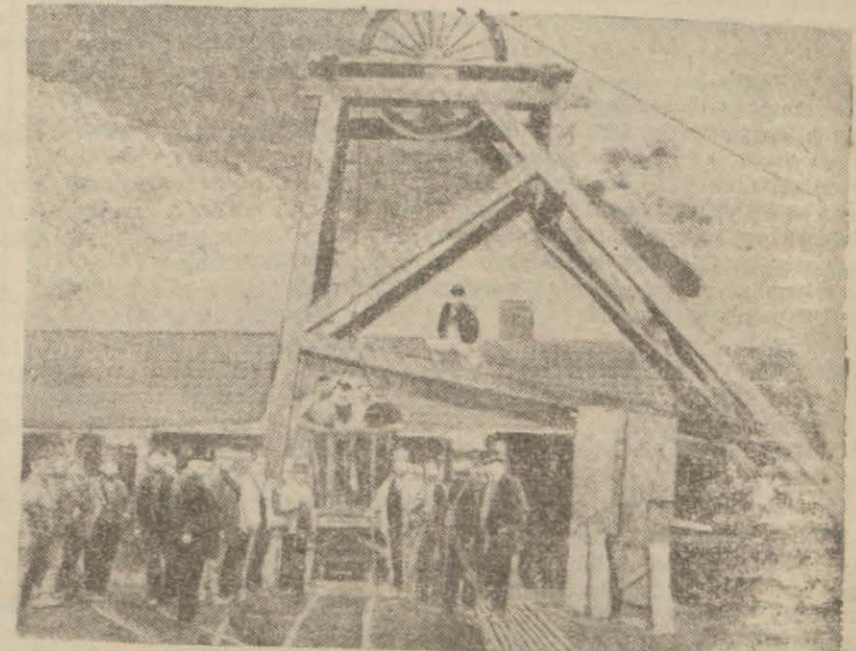
35 kilometre uzunluğunda olan böyle bir tünel 2 senede belki ve 3 senede mutlaka kazılır — Napolyon zamanında Manş tüneli fikri — Fransa ile İngiltere arasında ilk teşebbüsler — Mathien'in plânı — Netice

1939 harbi birçok fena tesirler yapmış olmakla beraber hayli işler de görmüştür. Bunlardan biri de aramızda yaşadıkları halde farkında olmadığımız birçok müta-hassısları meydana çıkarmış olmasıdır. Gazetelerimize bir göz atmak havacılık, denizcilik, karacılık, sevkulceys, iktisad, harb psikolojisi, politika müta-hassıslarımızın ne çok olduğunu görmeğe ve sevinmeğe kâfidir.

Fakat müta-hassıslarımızdan derin bir bilgi ile beraber geniş bir muhayyile de istemeğe hakkımız yok. Onun için bazan avare muhayyilelerimizin takıldığı meselelerin izahını beklemek için o meseleleri kendilerine hatırlatmamız lâzım.

Bu meselelerden benim aklıma gelen bir tanesi şu: Acaba Almanlar İngiltereyi istilâ için Manşın altından bir tünel kazamazlar mı? Olur a.. İngiliz donanmasına fakir bir deniz kuvvetleri olmadığı için İngiltereyi denizden istilâ etmeleri müsteb'ad görün-düğüne göre Almanların Manş kıyılarında elleri bağlı durmayacakları, yahud tanklarını denize sürüp Abdurrahman bin Nafi gibi «Yarabbi! Eş-şer Okyanos mâni olmasaydı nam ve şanı dâha ötelere kadar götürür-düm!» diyip kalmıyacakları muhakkak. Hıvadan desek Britanya adası Girid değil.. öyle olsaydı şimdiye kadar olurdu. Şu halde Almanların he-nüz hiç mağlûbiyete uğramamış karadümlerine başvurmaları akla gelmez mi?

Fakat nasıl? İngilizlerin mümkün olsa Britanya adasını Okyanusun dâha ötelere çekmek istedikleri gibi Almanların da aradan denizi kaldır-mak istedikleri şüphesizdir. Otuz beş kilometrelik su iki orduyu birbirinden ayırıyor. Bunu nasıl aşmak? Haydi, fedakârlığın azamısını göze alarak İngiltereye ihraç yapıldı, donan-

1860 de başlayarak askeri mülahazalarla terkedilen tünel inşaatının işçilerini ve tesisatını gösteren bir fotoğraf

ma olmadıkça bunun takviyesi nasıl mümkün olacak? İşte aklımıza gelen tünel burda işe yarıyabilir. Bunun vapurda rastladığım bir İngiliz mühendisine açtığım zaman hemen kâğıd kalem çıkardı, hesapları yaptı ve — Bir şose geçecek kadar bir tek tüneli bir senede kazamazlar, iki senede belki kazarlar, üç senede muhakkak! Dedi.

Yalnız bu taraftan kazmak suretiyle tünel açmanın mümkün olup olmadığını müta-hassıslarımıza bırakarak Fransa kıyılıından böyle bir tünelin kazıldığını ve Britanya adası kıyılıının altına kadar, sathı arzdan on metre derinliğe kadar çıkıldığını farzedelim. Bir ihraç hareketi ile o kıyıları zaptetmek ve sonra geriye kalan on metreyi süratle açarak içerde hazır bulunan zirhli orduyu karın-

ca sürüsü gibi çıkarmak acaba mümkün olmaz mı?

Manşın altında tünel fikri epeyce eskidir. Napolyon zamanına kadar gider. Buna aidd projeler yapılmış, müzakere edilmiş, fakat bir türlü tünel açılmamıştır. Teknik imkânsızlığından değil. Alplerde otuz beş kırk kilometrelik tüneller yok mu? Var. Mesele İngilizlerin buna yanaşmamasında. Onlar Atlantik dâima bir mütefek gibi kullanmayı tercih etmişlerdir.

1802 de Charles James Fox, Amiens sulhünü müteakib Paris'e meşhur seyahatini yaptığı zaman büyük Napolyonla müzakere ettiği mevzular arasında Fransa ile İngiltere arasında da bir ittifak temini için iki memleketi bir tünelle birleştirmek mesele-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Bir taşlanmanın hikâyesi

— 119 —

(Madam Atina Kalyoncuoğlu) nun evinde bir gece kıyamet kopmuştu. Her kuzum eti yenir mi?

(Meşrutiyet) devrinde o devrim bir çok ağnyasını, harb zamanında (harb zenginlerini) ve bilâhare (Mülhareke) de birçok cenabi zabıtlarını etrafında firl firl döndüren bu cazuyu nıbet nihayet bir (Deli İhsan) ın yerrine uğramıştı.

Deli İhsan!

Bu meşhur kumarbazdı. Aynı zamanda Taksimde üç dört tane de otomobil vardı. Yalnız bu kadar mı? Beyoğlunun en güzel kızlarına (balta) olur; onları birer takrible elde eder; böyle birkaç tane dost tutar; akşamları, sabahları, onlara (vusleti memnua) hesabını sorar; onların ellerinden çektiği paralar'a geçirdi.

Olur ya?

(Madam Atina Kalyoncuoğlu) nun seyyiatını işittim. Etrafında frıldak gibi dönmeğe başlamış.

— Kale.. ben senden korkarım.. Talât Paşaya giderim doğru...

O vakit sokulamamış.

Bilâhare dönmeğe başlamış.

— Kale.. deli isen Allahın tumarhanesi var. Ben senden korkarım. Bayramzadeye giderim vallahi!

Mülhareke devrinde daha şiddetli çekişmiş.

— Kalef... Ben senden korkarım.. İngiliz zabıtlarına giderim vallahi!

Ya (Cümhuriyet) devrinde kime gidecekti? Damı lîfaline dilsirdüğü zavalı genç kızları ötekine berberine ikram ede ede; çöke çöke her devirde bir (hâmi) bulanı bu acuze; cümhuriyet devrinde kimî hâmi bulacaktır?

Deli İhsan bu:

— Ulan.. endüha karış... Eski zaman kağnası karış. Âleme ham hum da, İb. sana şaralop? Ha.. alımlallah, camını, çerçeveni, kapını, bacanı ihtisab ağası, nın karakoluna çeviririm.

— Kale ne istersin?

— Ne istiyecğin be?.. Hürriyet oldu. Köprüde seksen defa (yaşam) bağırıldı. Gene kapından kovulduk. Talât Paşa dedin, Ali Paşa dedin, Veli Paşa dedin biz savdın. Harb çıktı. etrafında doladık. Bu defa da Bayramoğlu dedin; Çayramoğlu dedin. Ge.. ne bizi kovaladın.. Mülhareke oldu. Se.. İâmımızı bile almağa tenezzül etmedin. Hemen yaygarayı koyuverdin. (Yetişkin Türkos var..) Şimdi cümhuriyet dev-

rif. Seni kim himaye edecek? Bu defa öyle burnuna karanfil koklattığım palar, zadeler, kırmızı şeytanlar, mavi küllâhlar yok. Bu defa (Hâkimiyet milletini..) Sen de sen.. ben de ben... Zengin nasılsa... fakir de aynı hakta sahib?

— Na yapacağız kale? Seni de parasız pulsuz köseye oturtacağız kale?..

— Elbette! Vallahi.. karışmam. Camını, çerçeveni, kapını, bacanı Şengül namamına çeviririm allmallah.

*

(Atina Kalyoncuoğlu) aldırış etmemiş.

Deli İhsan o akşam yanına kendi gibi üç beş hovarda daha almış. (Madam Atina Kalyoncuoğlu) nun kapısı budur diye dayanmış.

Olur ya?.. İhsan hali bu?.. Kul gü.. nâhsız olur mu?.. Ben de bir Arnavud kardeşten şöyle yâz İra kadar bir para almışım. Sözdüm ona: Arnavud kardeş (Köprü tahallüdü) yapacaktım.

— Okuman var mı Ramazan ağa, diye sordum.

— Bre hoca okuma ne yapacak o iş. Akşama kadar köprüde avucumu açıp duracağım mori. Bu değil mi?

— Evet!

— Ne okuma, ne mokuma...

— Parasız kimseyi kaçırmıyacaksın.

— Vallahi mori sinek bile kaçırmam.

Hem ben bu işi yirmi senedir bilir m.

— Ya ihtisasm var demek?.. Yoksa evvelce orada çalışın mı?

— Çalışmadın amma, köprüden çok parasız kaçtım. Tu mori taşın. Köprücüler köprüden yarısına kadar ar.. kamdan koşuyorlardı. (Tut mori Arnavud kaçtı).. (Tutum), (yapışın) diye bağırıyorlardı.

— Aferin Ramazan ağa. Şu suretle demek bilfil ihtisasm var. Kaçmasını bildiğin gibi kovalamasını da bilirsin! Bu iş yüz liraya olur Ramazan ağa.

— Yüz lirayı verince olamaz mı?

— Evet!.. Yüz lirayı vererekisin. Ertesi gün köprüde işe başlayacaksın.

— Bugün paraları versen hoca; yarın köprüde avucumu açabileceğim mi?

— Elbette. Sen bugün yüz lirayı bana getir; hiç korkma. Yarın ailesabah köprüde avucumu açarım.

*

(Ramazan ağa) yüz lirayı getirmişti. Ben de o akşam şöyle bizim eski dost (Madam Atina Kalyoncuoğlunu) ziyaret edeyim; bakalım dışıme göre belki

bir etimet nefise tenavül ederim de, miştin.

Tam rakı masasını kordum. İki ka.. deh çıktım. Üç buçuk kiloluk bir taş:

— Çat!.. diye camları şangır; şungur indirmez mi?

Heyecanla bağumışım:
— Eyvah.. Ramazan geldi. Olduğum yere yıkılmışım. Camlar, birbirini arkasına imiş..

Kendi kendime:
— Ben Arnavudlardan; Lazlardan; Kürdlerden para almağa tövbe etmiş.. tim. Neden aldım yarabbi.. diyordum.

Ramazan geldi. Ramazan ağa geldi. Polisler.. siviller koşmuşlar.

Deli İhsan ortağa durur mu?.. Savuşmuş gitmiş. İfade ahırken sıra bana geldi:

— Böyle bakalım ihtiyar. Sen oraya niçin gitmişin.

(Madam Atina Kalyoncuoğlu) ben.. den evvel atıldı:

— Bir hesap görmeğe gelmiş beye.. fendî.

— Yalan.

Ben eîme sakalımı aldım.

— Vallahi bilâhî komiser bey bir hesap için gitmişim.

— Ne hesabı işiğ o...

— Ramazandan kalma bir hesap vardı... Onun için gittim.

— Şu yaştasın. Bak saçın sakalın ağarmış. Ben senden başka bir şey kat'iyen ümid etmiyorum. Zamparalığa gittin desem?.. Hani horos ölmüş te gözü çöplükte kalmış derler. Yollıya.. cağım yerde beni de ayıblarlar. Şu Ramazandan kalan hesap için gittiğime yemin eder misin?

— Şu yaştasın. Bak saçın sakalın ağarmış. Ben senden başka bir şey kat'iyen ümid etmiyorum. Zamparalığa gittin desem?.. Hani horos ölmüş te gözü çöplükte kalmış derler. Yollıya.. cağım yerde beni de ayıblarlar. Şu Ramazandan kalan hesap için gittiğime yemin eder misin?

— Okuman var mı Ramazan ağa, diye sordum.

— Bre hoca okuma ne yapacak o iş. Akşama kadar köprüde avucumu açıp duracağım mori. Bu değil mi?

— Evet!

— Ne okuma, ne mokuma...

— Parasız kimseyi kaçırmıyacaksın.

— Vallahi mori sinek bile kaçırmam.

Hem ben bu işi yirmi senedir bilir m.

— Ya ihtisasm var demek?.. Yoksa evvelce orada çalışın mı?

— Çalışmadın amma, köprüden çok parasız kaçtım. Tu mori taşın. Köprücüler köprüden yarısına kadar ar.. kamdan koşuyorlardı. (Tut mori Arnavud kaçtı).. (Tutum), (yapışın) diye bağırıyorlardı.

— Aferin Ramazan ağa. Şu suretle demek bilfil ihtisasm var. Kaçmasını bildiğin gibi kovalamasını da bilirsin! Bu iş yüz liraya olur Ramazan ağa.

— Yüz lirayı verince olamaz mı?

— Evet!.. Yüz lirayı vererekisin. Ertesi gün köprüde işe başlayacaksın.

— Bugün paraları versen hoca; yarın köprüde avucumu açabileceğim mi?

— Elbette. Sen bugün yüz lirayı bana getir; hiç korkma. Yarın ailesabah köprüde avucumu açarım.

— Kalef... Ben senden korkarım.. İngiliz zabıtlarına giderim vallahi!

Ya (Cümhuriyet) devrinde kime gidecekti? Damı lîfaline dilsirdüğü zavalı genç kızları ötekine berberine ikram ede ede; çöke çöke her devirde bir (hâmi) bulanı bu acuze; cümhuriyet devrinde kimî hâmi bulacaktır?

Deli İhsan bu:

— Ulan.. endüha karış... Eski zaman kağnası karış. Âleme ham hum da, İb. sana şaralop? Ha.. alımlallah, camını, çerçeveni, kapını, bacanı ihtisab ağası, nın karakoluna çeviririm.

— Kale ne istersin?

— Ne istiyecğin be?.. Hürriyet oldu. Köprüde seksen defa (yaşam) bağırıldı. Gene kapından kovulduk. Talât Paşa dedin, Ali Paşa dedin, Veli Paşa dedin biz savdın. Harb çıktı. etrafında doladık. Bu defa da Bayramoğlu dedin; Çayramoğlu dedin. Ge.. ne bizi kovaladın.. Mülhareke oldu. Se.. İâmımızı bile almağa tenezzül etmedin. Hemen yaygarayı koyuverdin. (Yetişkin Türkos var..) Şimdi cümhuriyet dev-

GÜNABKÂR DÜNYA

"Son Posta.. nin edebî romansı

— 104 —

Bu barid hareket kaşısında Madam Anna kat'iyem istifini bozmadı; müstehzi bir tavirle:

— Bütün yetmişdiklerim benim e.. lîmi öpmüştür. Seni adam ettimse.. kabahat ettim? Kalantor adam gel.. ni oldum diye burnun büyüdü ha!

O kadar hızlı söylüyordu ki, şoför ve gelen geçen duyacaktı.

Yalvaran bir sesle:

— Aman Madam, dedi.. yavaş konuş!..

Mektubuma ne için cevap vermedin!..

— Benimle ne konuşacağın bilmiyordum!

— Merak da etmedin hiç?..

— Meraka değer bulmadım. Sizinle hiçbir münasebetimiz kalmadı Madam! Rica ederim beni rahat bırak!

Madam Anna sesini biraz daha yükseltmişti:

— Benim karşında öyle namuslu karılar gibi konuşma.. dünkü sermayemin bana kafa tutmasını istemem. Namusuma dokunur benim!..

Genç kadın nerede ise düşüp bayılacaktı. Başı dönüyor, gözleri kararıyor, başkalarının bu vaziyeti görmesi ihtimalini düşünerek eziliyordu.

— Tam bir hafta beklemişimdir. Niye gelmedin?..

— Kısa keselim Madam, benden ne istiyorsunuz; para mı?..

Madam Anna kırılarak, onun cesesini okşuyordu:

— Senin ihtiyacın varsa ben sana vereyim. Sen bilmezsin Madam Anna para anasıdır.

— Ne bileyim, beni aramız için bakılma başka bir sebep gelmiyor.

— Yarın öğleden evvel beklerim. Sayed gelmez isen üst tarafını sen bilirsin!

Anna, bunları elini tehditle sallıyarak kat'î bir ifade ile söylüyor ve cevabını beklemeden uzaklaşıyor.

Genç kadın, o gece sabaha kadar yatağın içinde döndü, kıvrımadı, bir türlü uyumadı. Madam Anna kendi

si tehdid etmiş; «Şayed gelmezsen üst tarafını sen bilirsin!» demişti.

Bu kadın hergeyi yapabiliirdi. Her fecasına daha evvel babasile kaldığını söylese.. bütün hayatı mahvolacak.. hayatı tekrar ızırabını ve sefaletin mantosuna bürünecek, saadet kaybolacaktı.

Ne yapmalıydı?..

Çıldıracaktı.

Vaziyeti kucasma söyleyemezdi. Hem kocası İstanbulda değildi. Kalyoncuoğluna açmağa düşündü. Buna da bir türlü cesaret edemedi.

Bütün kuvvetini toplayıp mukavemet etmek, mücadele etmek icab ederse yalvarmak, para vermek, hangi yolda muvaffak olursa, onda yürümek üzere, Madam Annanın evine gitmiye karar verdi.

Madam Annanın evine gitti.

Heyecanlı idi. Korkuyordu. Endişe tepesinden tırnağın kadar onu istilâ etmişti. Heyecandan bayılacak bir vaziyetiydi.

Bu meşum yer, onu pek fazla ürütüyordu.

Başına neler geleceğini, Madam Annanın kendisini, ne için çağırdığını bilmiyordu.

O korkunç geceyi tekrar yaşar gibi oluyordu.

Korkuyordu.

Görülecekti. Kocası haber alırsa ne cevap verebilirdi?.. Endişe içindeydi. Saadetini tehdid eden bir takım tehlikeler hissediyordu.

Gitmeseydi.

Gitnese, Madam Anna bir dakika da yuvasına yıkabilirdi.

Madam Anna, eski sermayesini karşısında görünce, ellerini oğuştuurdu:

— Hoş gelmişsin.. aferin böyle olmal!

Genç kadın oturmamıştı. Ayakta korkak nazarla Annaya bakıyordu:

— Otursana, yabancı yerde imâsin gibi duruyorsun!..

Madam Anna, «otursana» yi em-

Yazan: Nusret Safa Coşkun

reder bir tavirle söylemişti. Mukavemet etmedi. Bir koltuğa ilişti.

— Beni niçin görmek istiyorsun Madam Anna!..

Anna, hemen karşındaki koltuğa çökmüştü. Şişman kollarını göğsünde kavuşturmış, muhafazasını süzüyordu. neresinden vuracağını düşünüyordu.

Bu tetkik bitince:

— Fakat, dedi.. sen ne kadar güzelleşmişsin!.. Sana hiçbir erkek dayanamaz.

Genç kadın başını önüne eğmişti. Bu mukaddime toptancı şehvet tüccarının maksadını anlamaya başlamıştı. Birbirinin üstüne güçlkle çıkan kasab kütüğü kadar kalan bacaklarını yekdiğerinin üzerine attı. Kasabın çatık; nazarlarıyla genç kadına hâkim olmağa çalışarak şöyle yürüttü sözünü:

— Kızım sana yüksek bir adamın âşk olmuştur.

Genç kadın yerinden sıçramıştı!..

— Ne diyorsunuz Madam!..

— Evet.. tastamamına doğrusunu söyleyim. Çok yüksek mevki vardır. Bu zatın.. dehşetli parası var..

— Rica ederim Madam.. bana bunları niçin söylüyorsunuz. Benim evim bir kadın olduğumu bilmiyor musunuz?

— Biliyorum, bundan ne çıkar?

— Ne çıkacak Madam.. bana fenalık teklif ediyorsunuz. Ben kocama bağlıyım. Bana yaptığınız fenalık yetiştiriyor mu?

— Sen sahiden aptalmışsın vire.. hiç bir erkekle insan ömrünü geçirir mi?

— Ben geçiririm Madam.. az daha hayatım mahvoluyordu. Bu saadet ehlden kaçmak istemem beni se.. ven kim olursa olsun reddederim.

Annanın kaşları çatılmıştı; parmağını salladı:

— Ya ben öyle istersem!..

— Olamaz derim Madam!..

— Bana karşı geliyorsun!..

Genç kadın, isyanla doğruldu.

Madam Anna, «otursana» yi em-

(Arkası var)

Tiyatro hatıraları

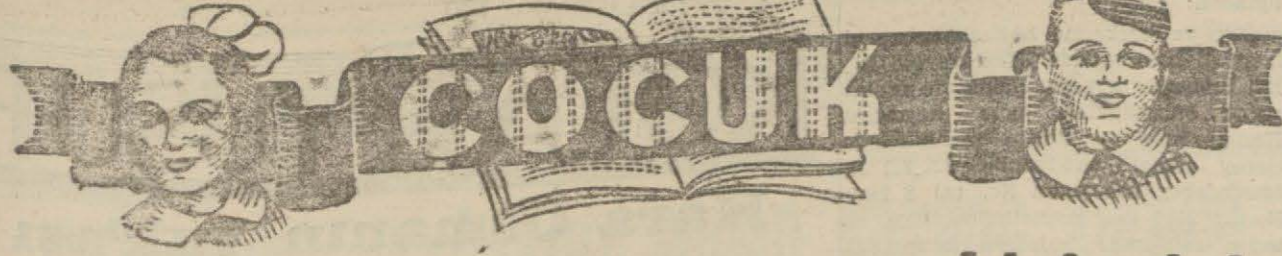
(Baş tarafı 3/1 de)

fraklı hitaba çalışacağımız hatırlamak tayım:

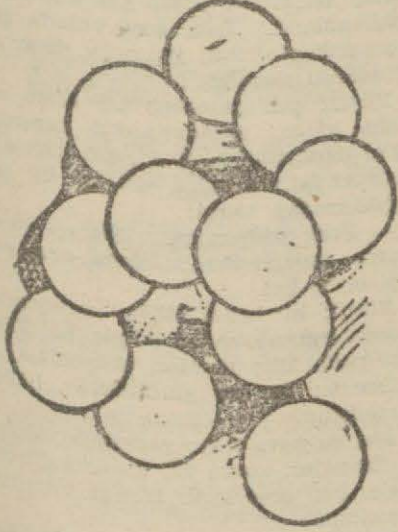
— Eyvah.. dilber Eliz!..

Nedense bu kabyrdaki ve piyesteki dilber Eliz o zamanlar hepimizin böyle alâkasını uyandırması. Fakat o dilber Eliz, birçok ideal san'at mahlûkları gibi, kafamızın içinde ebediyen kavşamayacağımız bir hayal olarak kalıyordu.

Halid Fahri Ozansoy

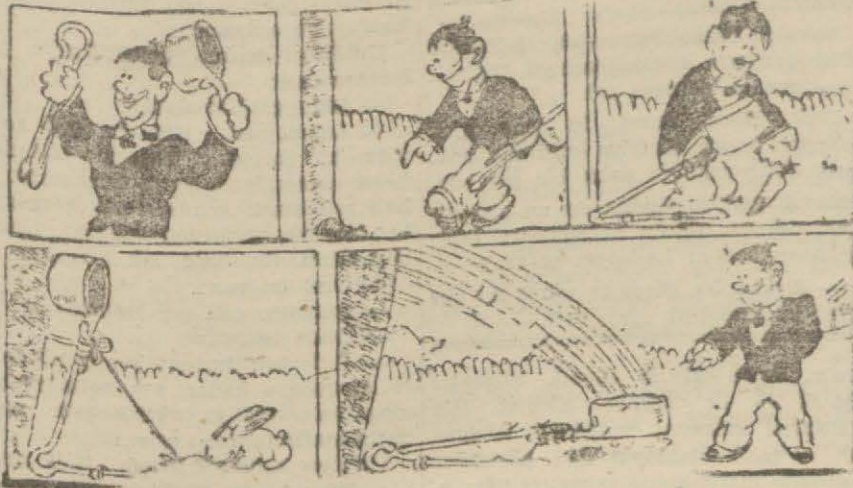
Yeni bilmecemiz

Birkaç sene evveline kadar resmi hemen hergün gazetelerde çıkan, şimdi de eskisi kadar değilse gene arada sırada gazetelerde gördüğünüz bir kral bu toparlaklar arkasındadır. Dikkat edin tanıyacak mısınız?

Tanırsanız, resmi gazeteden kesin, kim olduğunu altına yazın, bize gönderin, doğru bilenlerden birinciye bir masa saati, ikinciyeye bir düzine kurşun kalem, üçüncüye yarım düzine mektep defteri, diğer 35 kişiye de ayrı ayrı güzellikte hediyeler verilecektir.

Yazısız hikâye

Bir maşa, bir kevgir ve bir havuçla tavşan evi

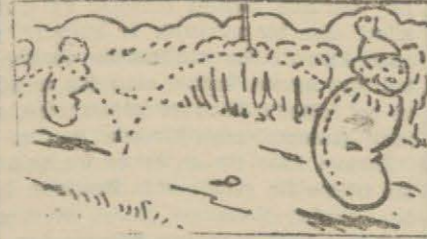
Çuval yarışması birincisi

İkmektebde bir müsamere veriliyordu. Müsamerede bahçede oyunlar, yarışlar tertib edilmiştir, bu arada eğlenceli bir yarış olarak ta programa çuval yarışması konulmuştu. Üçüncü sıradan dört arkadaş: Doğan, Orhan, İnanç, Metin bu yarışa iştirak edeceklerdi. Sıra onların yarışlarına geldiği zaman dördü de ellerinde tuttıkları çuvalara girdiler. Çuvalar boyunlarına kadardı. Öğretmenleri çuvaların ağızlarını boyunlarından bağladı ve koş işaretini verdi.

Dördü birden çuvalar içinde ilerlemeye başladılar. Düşe kalka ilerliyor, du. Çuval içinde koşmak, şöyle dursun, yürümek bile güç değil midir? Misafirler onların bu tarzda koşmalarına çok güliyorlardı. Yer de kum olduğu için çocuklar düşünce bir yerleri acıyordu. Fakat dört çocuktan biri herkesin nazarı dikkatini celbetti. Bu en önde

ilerliyen Doğandı. Düşüyordu ve o kadar hızlı ilerliyordu ki, hayret ettiriler. Sanlı lüstik bir topmuş gibi zip zip

sıçrayordu. Üç arkadaşı da çok geride kalmışlardı. Doğan böyle zip zip sıç-

raya sıçraya yarışın bitim yerine varmıştı. Misafirler:

— Yaşa.

Diye onu alkışladılar. Doğan bütün seyircilere selâm verdi ve geriden yetişmeye çalışan arkadaşlarına gülerken baktı.

Arkadaşları neden sonra yarışın bitim yerine gelmişlerdi. Orada geride kalan üç arkadaşı melûl mahzun çuvalardan çıkarırken, Doğan da çuvaldan çıktı. Doğanın nasıl lüstik top gibi zip zip sıçrayarak ilerlediği işte o zaman anlaşıldı. Doğanın çuvalının altında iki tane somya teli vardı. Doğan yarışa başlamadan kimsese göstermeden bu telleri çuvaları koymuştu.

Gerek öğretmeni, gerek orada bulunan misafirler onun zekâsını takdir ettiler. Fakat yarışa hile kattığı için de birinci adedmediler ve herkesin için de öğretmen onu takdir etti ve bir daha hiçbir yarışta böyle hileler yapmayacağına söz verirdi. ★ ★

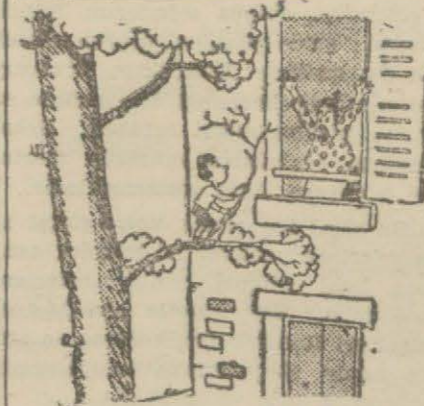
Fen vüksek yapılar

Paris'teki Eyfel kulesi: 300 metre, Amerikada Vaşington'daki dikli taş: 169 metre, Almanyada Kolonyadaki kilisenin kulesi: 156 metre, Ruani kilisesinin oku: 150 metre, Mısır'daki en yüksek ehlam: 142 metre, Avusturyada Viyanadaki Sen Etien kilisesinin kulesi: 138 metre, Romadaki Senpiyer sofyası camisinin kubbesi: 58 metre.

Küçük dostlarımız

«Son Posta»nın minimini okuyucularından Nimet Ulusay

— Oraya neye çıktın?
— Senden izin alacaktım.
— Ne izni?
— Bu ağaca çıkıyım mı, izin verir misin diyecektim.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbul'da bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

kilisesinin kubbesi: 132 metre, Fransa'da Bordodaki kilisenin kulesi: 113 metre, Londradaki Sen Pol kilisesinin kubbesi: 110 metre, İstanbul'daki Aya Sofya camisinin kubbesi: 58 metre.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Antalya Nafia Müdürlüğünden

Antalya - Alanya yolunun 81 inci kilometresindeki demir Manvgat boyanması ile tecrit ve şosenin yenilenmesi işi açık eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — Eksiltme 16/10/941 Perşembe günü saat 15 de Yenikapıda Nafia Müdüriyetinde müteşekkil İnşaat komisyonunda yapılacaktır.
- 2 — Keşif bedeli 4965 lira 15 kuruştur.
- 3 — Muvakkat teminat akçesi 372 lira 38 kuruştur.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için aşağıda yazılı vesikaların getirilmesi şarttır.
 - A — Nafia Müdürlüğü müteahhitlik komisyonunda alınacak ehil yet vesikası.
 - B — Muvakkat teminat akçesine aid makbuz.
 - C — Cari seneye aid ticaret odası vesikası. «8871»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. de

Muhammen bedeli (1150) lira olan 1000 aded akupleman prizı ebonit parçası ile 1000 aded batarya sandığı için ebonit kontak plâkası (27/10/941) Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (86) lira (52) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikie birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8926)

Istanbul Belediyesi İlânları

Darülaceze müessesesinde beşinci dairede mevcut iki helâda yapılacak tadilat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 2769 lira 56 kuruş ve ak teminatı 207 lira 72 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 15/10/941 Çarşamba günü saat 14 Daimi Encümeninde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yıla ad Ticaret Odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (8720)

Istanbul Fiyat Murakabe Komisyonundan

119 No. lu ilân:

Istanbul'da bulunan bülümüm odun tacirlerinin ellerinde bulunan odun stokları miktarını İstanbul valiliği veya mahallin en yakın kaymakamlık kâhanelerle İstanbul Fiyat Murakabe Bürosuna bir beyanname ile 15/10/941 Çarşamba sabahına kadar bildirmeleri ilân olunur. «9084»

Istanbul Fiyat Murakabe Komisyonundan

120 No. lu ilân:

Istanbul vilâyeti dahilinde odunun çekisi toptan azami 370 kuruş, perakende ise 510 kuruştan satılacaktır.

Bu narha riayet etmeyenler milli korunma kanunları hükümleri dahilinde cezalandırılacaklardır. «9085»

Teknik okulu Müdürlüğünden

9/10/941 tarihinde yapılan fen memurluğu kısmı giriş imtihanında kazananların kayıd numaraları okul kapısında bugünden itibaren asılmış bulunmaktadır.

İlgililerin neticeyi anlamak üzere müracaatları lüzumu bildirilir. «9074»

Memleket Haberleri

Çanakkalenin güzel bir kasabası: İmroz adası

İmroz, Çanakkale vilâyetimize bağlı bir kaza merkezidir. Memleketin en garb tarafında, Çanakkaleden 44 mil mesafede bir adadır. Arazisi umu miyet e kayalık ve sarpdır. Merkezden başka beş köyü vardır. Umumi nüfusu 9652 kişidir. İhracatı koyun, yapığı peynir, zeytinyağı, susam ve börülcedir.

Halk çok çalışkandır. Birçokları kişin İstanbul'a çalışmaya giderler. İmroz halkı seyahatî çok sever. Hemen her köyde Amerika, Avrupa hattâ Asyanın muhtelif yerlerini gezmiş, dolaşmış, oralarda çalışmış kimseler bulmak mümkündür. Bu yüzden kültür yüksemiş, halkın medenî ihtiyaçlarının tenevvüü ile beraber yaşayış da değişmiştir. Bütün köy yolları kaldırım, evler iki katlı, bahçeli ve ağaçlıdır. Buranın en tipik vaziyeti bilhassa ipekböcekçiliğidir.

Türkiyenin birçok yerlerinde ipek böceği başlan aileler kemen hemen bir veya iki kutu açtıkları halde burada başlı başına bir kutu tohum açan aile yok gibidir. Ekseriya bir kutuyu birkaç aile birden paylaşır ve öyle beslerler. 1941 senesinde 102 kutuya 311 aile bakmıştır. Bu kadar tohum açıp vasatî 5000 kilo koza yapan bu adadan şimdiye kadar bir tek kozanın dahî satılmak üzere piyasaya sevk edilmediği ise asıl mühim ve dikkatî çeken bir noktadır.

İmrozlular kozalarını satmazlar. Hepsini kendi ihtiyaçları, kızlarının çeyizleri için bizzat kullanırlar. Onlarda ey iktisadî fikri tamamen teşekkül etmiştir. Kadınları bilhassa erkeklerinin kazandığı en ufak maddeyi kıymetlendirmesini bilirler.

Dutlukları çok değildir. Her evin birkaç ağacı varsa bunun yapraklarını hiç ziyan etmezler. Böcek zamanı bizim yaptığımız gibi dalları keserek değil, yaprakları ağacın üstünden birer birer toplamak suretile alırlar ve böceklerine gayet temiz bakarlar. Az şeyden çok istifade fikri esastır. Bu-

nun için ağaçlarını öyle aşılamışlardır ki baher yaprak 22 santim vasatî genişlik verir.

Kozalarını yerli çirikla iplik haline koyarlar. Bu kadar küçük bir yerde 193 çirikük vardır. Dokuma tezgâhi ise 540 adeddendir. Hemen 3 eve bir tezgâh düşer. Bunlarla ipek, pamuk ve yün ipliklerle kumaşlar dokurlar. Adanın kendine mahsus hususî yatak örtüsü, sofra takımları vesair işleri vardır. Yaptıkları kumaşları da satmazlar. Hepsini aile ihtiyacı için kullanırlar. Hattâ erkeklerin yün ve ipek harici eşyalarının kumaşları bile bu tezgâhlarda dokunur.

İmrozlular o kadar çalışkandır ki tarialarından fazla mhsul kaldırmak için gündüzleri bütün kadın, kız hep dışarıda çalışırlar. Buğdayla rına çiçeğe yapılan ihtimamı yaparlar. Tarialarında bir tek ot görünmez. Fakat akşam üzerleri caddede temiz kıyafetli, süslü ve şehîrî genç kızları görenler, bunların gündüz tarlada sınımsız sarınmış, elleri eldivenli, gözleri siyah gözükü kızlar olduğunu tanımakta güçlük çekerler.

İmrozlular çalışmasını bildikleri gibi eğlenmesini de bilirler. Mehtablî yaz gecelerinde caddelerde akordiyon veya kitaralarla şarkı söyleyip gezdikleri gibi kışın da evlerde müzikli tolpantılar yaparlar.

Adanada bir dilencinin üzerinde 144 lira çıktı

Adana (Hususî) — Bugün Adana polisi Kerim Yıldız adında bir dilenciyi yakalayarak üzerinde araştırma yapmış ve cebinde 144 lira para bulmuştur. Kerim Yıldız adlıyeye sevkedilmiştir.

Adanaya giden otomobil lâstikleri

Adana (Hususî) — Adanaya gelen son parti otomobil lâstiklerinin tevziine başlanmıştır.

İzmirde

Bu ay içerisinde otobüs seferlerinin azaltılması muhtemel

İzmir (Hususî) — Yedek parçalarla diğer bazı iptidai maddelerin temininde çekilen müşkülât, bunların sipariş edilenlerinden büyük bir kısmının memleketi celbinde tesadüf olunan zorluklar tesirini nakil vasıtalarında ciddi surette göstermeğe başlamıştır.

Yeniden kamyon gelmemekte, buna mukabil elde mevcut makineler eskimektedir. Bu sebeple yakında bazı vesatî nakliye hakkında tahdidat vaz'î da muhtemel görülmektedir.

Belediye otobüs seferlerini İkinci teşrin içinde yeniden tanzim etmek mecburiyetinde kalacaktır. Tramvay seferlerinde herhangi bir tahdide zaruret görülmemekle beraber, şirket mevcut arabalarını mümkün mertebe takviyeye itina göstermektedir.

Bu cümleden olmak üzere şirket atelyelerinde yeniden iki Romörk arabası imal edilmiş, bunlar seferlere başlamıştır. Bu suretle biri Motris, diğerleri Romörk olmak üzere üç arabası İzmir atelyelerinde imal edilmiş bulunmaktadır.

Mağaza camekânında dolaşan yılan

Adana (Hususî) — Adananın büyük caddelerinden sayılan Saat kulesi yolunda Ali Nasibi eczanesi karşısındaki Bay Kemal mağazasının vitrininde bir yılanın dolaşmakta olduğu görülmüş ve müşteriler heyecanla kaçışmışlardır. Haberdar edilen zabıta biraz sonra yılan öldürülmüştür.

Adanada arpasını satmayan bir kasab

Adana (Hususî) — Adananın Alidede mahallesinde oturan kasab Mahmudun evinde bir araştırma yapılmış ve neticede, 4000 kilo arpa bulunmuştur. Mahmud bu arpaları toprak ofisi satıştan kaçırdığından millî koruma kanunu hükümlerine göre hakkında muamele yapılacaktır.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Ölen ve terakesine hâkimliğimizce el konulan basmacızade Fuad ve ölü karısı Binnazın herveçhi münasafe mutasarrıf buldukları tapu kaydında Kadıköyünde Osmanîye mahallesinde Saray arkası caddesinde 9.7.3.1 N. Mustafabey sokağında No. taj 8 kapı No. lu 2780 lira kıymetindeki köşk ve bağın satılarak bedelinin mirasçular arasında taksimine karar verilmiştir.

1 — Köşk oinası üç katlıdır. Zemin katı: Mermer bir antre üzerinde sağ cihetinde ahşap bölme ile geçilen ara- bık üzerinde zemini çimento ve içinde kileri olan bir sahanlık ve buradan girilen kırmızı çimento malzeme ocaklı ve bahçeye ayrıca kapısı olan bir mutfak ve sol cihette bahçeye kapısı olan zemini çimento şaplı bir oda vardır.

Birinci kat: Bir antre ve bir helâ ve bir bölme ile geçilir sofa üzerinde dört oda vardır.

İkinci kat: Merdiven başında bir kiler ve bir kapı ile girilen sofada yanında su deposunu havi bir helâ ve iki oda ve zeminleri tahta döşeli demir parmaklıklı iki balkon olup birinin ahşab aksamı yağlı boyalıdır. Bahçede meyvalı meyvasız müteaddid ağaçlarla tulumbası bir kuyu ve arka cihetinde yanında bir helâyı havi bir uşak odası vardır.

Umum sahası 1900,00 metre murababdır.

2 — Satışın birinci arttırması 11/11/941 tarihine müsadıf Salı günü saat 9.11 dedir.

3 — Birinci arttırmada muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette en son arttırmanın taahhüdü beki kalmak şartıyla ikinci arttırması 27/11/941 Perşembe günü saat 9.11 de icra olunacaktır.

4 — Talib olanların muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akoseyi yatırmaları ve yahud millî bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri lâzımdır.

5 — Üstüne ihalesi yapılan zat müzayedede bedelini 7 gün zarfında mahkeme kasasına tevdi edecektir. Aksi takdirde ihale fesh ve bu yüzden tevellüd edecek zarar ve ziyân kendisinden tazmin ettirilecektir.

Tapu kaydı ile tesbit olunan borçlar, mütterakim vergiler, yüzde bir kanunî harç satış bedelinden çıkarılacaktır. 20 senelik taviz bedeli ve rüsumu talilîye, ihale pulu, intikal masrafı müşteriyeye aittir.

7 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitlerle birlikte 20 gün içinde mahkemeye bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinden harîç kalacaktır. Bu mecburiyet intifak hak sahiplerine de semldir.

8 — Müzayedede aienî ve henkese al-

«Son Posta» nun tefrikası: 120

KOCA YUSUF

Kara Osmanın vak'ası

Piyer, bu lâfları Filize söylerken, Yusuf ve arkadaşları kulak kabartıp dinliyorlardı.

Kara Ahmedin; Piyerin altın lâfi üzerine, cebî ile midesi harekete gelmişti. Alafranga güreşmek daha iyi idi diye mülâhazalanmıştı. Hemen Piyere hitaben:

— Çorbacı bel... Yalnız, Filizi güreşecek alafranga bel.

Piyer; Kara Ahmedin zâfiyetini hissetmişti. Fırsatı kaçırılmadan:

— Hanginiz isterse güreşiniz... Kefereler yağ güreşinden hoşlanmaz... Görüyorsunuz, burada güreşler, çayırda olmuyor... Zaten, kış olduğundan çayırda güreş yapılamaz... Tübkler, kışın güreş yapmazlar, çünkü, çayır, yağmur ve karla örtülmüştür...

Fakat; kefereler, güreşten mahrum kalmamak için böyle kapalı salonlarda alafranga güreş yapıyorlar. Görüyorsunuz ya; otelden buraya zor belâ gelebildik. Halk, ne kadar meraklı... Seyircileri de gördünüz, hepsi zenginler ve altın babası çorbacılar. Hepsini giyinmiş kuşanmış, tertemiz adamlar... Hiç, Türkiyede böyle zengin seyirci gördünüz mü?

Piyer; zekasını ele almış habire ballandıyordu.

Kara Ahmed; çorbacının bu lâfları üzerine Filizden evvel şu cevabı verdi:

— Ben de, alafranga güreşim çorbacı bel...

Peşinden Filiz:

— A, hal.. Baka, ben de öyle be...

Piyer; derin bir nefes almıştı. Nihayet; mesele nallolunmuştu. Yusuf, Kara Osman ister güreşsinler, ister güreşmesinler idi.

Fakat; Kara Osman da bilhassa; altın parsaya, dayanamamıştı. Derhal:

— Ben de çorbacı bel.

Dedi, Koca Yusuf; iri pençelerini, belindeki geniş Trablus kuşağına sokmuş, dinliyordu ve daha bir şey söylemediği gibi, yüzünden de ne diyeceği belli değildi. Bütün arkadaşları evet; dedikten sonra; kışlarını çatarak:

— Baka; bu güreş te güreş mi be? diye; isteksizliğini izhar etti.

Fazla tafsilât almak isteyenler 934/32 No. lu dosyayı görmek için mahkeme kalemine müracaat eylemeleri ve talib olanların da gösterilen saatlerde mahkemeye gelmeleri lâzımdır. (932/34)

Piyer; Yusufun arkadaşlarına söz düşürmeden nenen atıldı ve:

— Pehlivan; bize ne güreşten... Nihayet; yenecek biz değil miyiz? Görmedin mi küllüpte geçen gün güreştin pehlivanlar?... İşte; gene onlarla güreşeceksiniz?. Hem, yeneceğiz, hem de altınlarımızı alacağız...

Yusuf; çok müteassıb bir adam olduğu halde; arkadaşlarının beraberliğini bozmamak, ve Piyerin söylediklerini mantıklı lâflara kulak asarak bir an mülâhazadan sonra:

— Peki, çorbacı be... Biz ne güreş olursa yaparız be?... İsterse deve güreşi olsun bel!

Yusuf; işi babayığılığa vuruyordu. Hasımlarına, altından ziyade bir Türk gibi yalnız kılıç meydan okuyordu.

Demek; her şey gürlütlü süzce halledilmmişti.

Ah; şu para neler yapmazdı; kırılmaz liracıklar, sonra da, kendine güvenmeler her şeye kadir kıları insanları vesselâm...

Piyer; olduğu yerde zıplıyordu. Zekâsile her şey kolaylıkla halledivermişti. Hem de tam, kapı eşliğinde... İyi ki evvelce söylememişti.

Dubliye; rengi solmuş, eli ayağı ispazmuş tutmuş bir halde; Fransız pehlivanlarının soyunma odasında bir ayağı, bir yukarı volta ediyordu. Sabırsızlık canına tak demişti. İkide bir de koridora çıkıp, Mösyö Piyerin gelmesini bekliyordu.

İşte; nihayet, Piyer geliyordu. Saata ona, on vardı.

Demek; yirmi dakikadır, Türk pehlivanlarıyla boğazlaşmıştı.

Piyerin gülerken, hopluvarak geldiğini gören Dubliye için kolaylıkla hallediğini anlamıştı.

Dubliye; yanına gelen Piyere lâf bırakmadan:

— Oldu galiba? dedi.

— Aman, sus... Hem de öyle kolay oldu ki; sorma... Yaşamın altınları. Şimdi sırası değil, sonra konuşuruz. Ahali sabırsızlık içinde; fazla kargaşallığa meydan vermeden güreşe hemen başlayalım. Şu saate bak, bakalım:

— Ona, on var...

— Amanın, çok geç kalmışız...

— Onda başlarız...

— Öyle ise, durma; ben pehlivanları soyuncaya kadar, sen sahneye çık, magafonla ahaliye güreşe tam onda başlayacağımızı ilân eyle...

Dubliye sahneye fırladı. Halk organizatörül sahnede görünce sustu.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bitaraflik kanunu tadil edildi

Ruzveltin kongreye mesajı

"Hitler bize meydan okumuştur, buna müsamaha etmiyeceğiz"

Vashington 10 (A.A.) — Ruzvelt bitaraflik kanununun ilgası hakkında kongreye mesajı:

Amerikanın bitarafliği hakkındaki ilk kanun 1935 de kabul edildiğinden beri dünya aürumunda büyük değeri olduğu hepimizin malumdur. 1939 bitaraflik kanunu ise dünyaya ta-hakkük için yapılan Nazi teşebbüsünün hakiki ehemmiyetini Amerikanın kavrayamadığı bir zamanda kabul edilmiştir. Hakikat şudur: Yeni Avrupa harbinin hakiki bir harbi olmadığı ve birbirinin karşısına dikilmiş olan orduların hakikî muharebe etmeden zapı otunamaz istikbalin arka-sında kalacakları hikâyesini iddedik. Bu hava içinde bitaraflik kanunu maktul gözükmüyordu. Fakat o zaman Majino hattı da zaptedilemez sandı-yordu.

O zamandanberi, son üç kontkunc yıl içinde harb kit'adan kit'aya yayılmıştır. Bircok memleketler fetbedilmiş, büyük şehirler harabeye dönmüş, sivil ve asker milyonlarca insan ölmüştür.

Bitaraflik kanununda hareket serbesti felce uğratmış mühtef hükmümler vardır. Bu hükümlerin kaldırılması veya değiştirilmesi Amerikanın şimdiki bitaraflığını hiç bir suretle bozmuyacaktır.

Amerikan ücuret vapurlarını silahlarla cihazlandırmak şimdî mübrem bir zaruret olmuştur.

Vapurlarımızın silahlandırılması derhal yapılıncı icab eden son derece acile bir meseledir.

Yardımlar arttırılacaktır. Eserele karşı harbeden bütün milletlere ve şahıslara, İngiltere ve Rusya yaptığımız yardımı gittikçe büyüyen bir süratle arttırmak vazifemizdir. Bunu korkusuz yapabiliriz. Baki yarım küresinin mukadderatı terasidedir.

"Müsamaha etmiyeceğiz" Size kat'iyetle söylüyorum ki eğer Hitlerin şimdiki askerî plânları zaferle netice/enirse, biz Amerikalılar, kendi okularımızın ve kendi hüriyetimizin müdafası için, şimdî Rus

Askere giden kazanç vergisi mükelleflerinin vaziyeti

Ankara 10 (Hususi) — Askere giden kazanç vergisi mükellefleri hakkında yapılacak muamelelere dair Maliye Ve İktisadi Bakanlıklarına yapılmış bir tebliğ de şu derektir vermiştir:

Silâh altına alınıp halen silâh altında bulunmayan filen ticaret, sanat ve mesleklerini ifa etmelerine imkân olmamışından ve bunlara ticaret ve sanat mahallerini muntal bir halde bırakmaları da işlerine devam etmelerine imkân verilmemesinden dolayı askere alınarak diküküklerini filen kâ-pakkârları tarihte mükelleflerine

nihayet verilmesi ve o tarihte kadar olan vergilerinin katilyevim olarak tahsil edilmesi nazıdır. Bu gibiler kendi rızası ve ihtiyarlarıyla işlerini bırakmış olmamış kanuni emre istinaden askerlik hizmetine alınmış olduklarından keyfiyeti haber vermemiş olmaları dolayısıyla haklarında kanunun 58 inci maddesi hükmünün tatbikine de mahal ve sebep yoktur. Askere gitmele beraber ticaret ve sanat mahallerini muntal bir halde bırakmış bir tarafta işlerine devam edenler ise mükelleflerine devam edileceği tabiidir.

Sırbistanda çarpışmalar

Belgrad 10 (A.A.) — Komünistlerin yapılan kanlı bir çarpışmada 12 komünist öldürülmüş ve 20 komünist teyakalınmıştır.

cephesinde cereyan eden muharebe kedar pahalıya mal olacak tabii bir muharebe yapmamak zorunda kalacağız. Hitler bize öyle bir şekilde meydan okumuştur ki Amerikanın silâhla buna müsamaha etmemez ve etmeyeceğiz. Üzerinde gemilerin geçtiği dünya denizlerinde Hitlerin kanunlarını tatbik etmesine müsâde etmiyeceğiz. Amerikan bayrağı onun ne denizaltılarla, ne tayaralelerle, ne de tehditlerle denizlerden kovulmuyacaktır.

Takib edilecek yola tayin etmiş Biz Amerikalılar takib edilecek yolu tayin ettik. Memleketimizin emniyet, temennisi ve şerefini korumak için niyetindeyiz. Dünyayı kontrol etmek arzusu ile gidilmiş olan yabancılara devletlerin hükümlerine karşı denizlerin hüriyetini müdafaa etmek olan niyetimizdeyiz. Herkes bu niyetimizdeyiz. Bunu bütün hüriyetimiz, bütün ruhlarımız ve bütün düşüncemizle yapacağız.

Berlinde adisler Berlin 10 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor:

Alman silahlı kaynaklarında, Ruzveltin parlamantasya gönderdiği mesaj hakkında şu mülahazalar yürütülmektedir.

Bu mesajda bitaraflik kanununun kaldırılması teklif ediliyor. Sakat sebeblerle dayanarak harbin peşinde koştuğunu iddia etmek isteyen Ruzveltin beyanâtında, son zamanlarda yaptığı bütün beyanâtta olduğu gibi gittikçe artan bir düşüncesevlik hakimdir. Berlinde ve bütün Almanya'da herkes şuna soruyor: Amerikan milleti gibi bir millet böyle bir hareket tarzına daha ne kadar tahammül edecek.

Rusyadaki vaziyet İngiliz kabinesinin mevkiini sarımsı

Neuyork 10 (A.A.) — Londradan Amerikan ajanslarına bildiriliyor:

İngiliz parlamento mahfellerinde hâsıl olan kanaate göre Sovyetlerin uğradıkları muvaffakiyetsizlikler Çoğul hükümetinin vaziyetini sarımsı-tır. Aynı mahfellerde bu halin bilâ-hare İngiliz kabinesinde bazı değişiklikleri intaç edeceği ilâve olunmaktadır.

Rusyadaki askeri vaziyet karşısında Japonya harekete geçecek mi?

[Bas tarafı 1 inci sayfada]

İyi malûmat alan mahfellerin kanaatine göre, Japonlar Moskova muharebesinin neticesi ka'1 olarak anlaşılacağı ve Sovyet mukavemeti devam ettiği müddetçe hiç bir harekete bulunmayacaklardır.

Öyle anlaşılıyor ki, Japonya halen Çinde mesguldür ve Rus dramı sona ermeden yeni sergüştürlere atılmayacaktır.

Birleşik Amerika, Avrupadaki vaziyetin incikafını dikkatle takip etmektedir. Bununla beraber, Japonya'nın küçük bir hareketi Pasifikte derhal yeni bir vaziyet ihdas edecektir. Halen ne Japonya, ne de Amerika bu vaziyetin çabuk husulünü arzu etmemektedir.

Vashington 10 (A.A.) — United Press:

İyi malûmat alan mahfellerde zan nedidüğüne göre, Amerika — Japon müzakereleri bir çökmeze girmiştir. Bunun sebebi Birleşik Amerikanın Çinde 1937 statükosunun tekrar tesisinde ısrar etmesidir.

Bulgaristanda ekmek vesikaya tabi

[Bas tarafı 1 inci sayfada]

Yedi yaşından küçük çocuklara günde 200 gram, yedi yaştan yukarı yaştaki çocuklara büyüklere günde 400 gram, bedeni mesal yapan işçilere günde 800 gram ve bilhassa ağır ve zühmetli işlerde çalışanlara günde 800 gram eklemek verilecektir.

Rusyaya yardım hakkında İngilizler ne düşünüyorlar?

[Bas tarafı 1 inci sayfada]

rezek edilmese tehlike olduğunu İngiliz hükümetinin anlaşılmaz bulmasını iyi bir şeydir.

Maasafih, muayyen bir vakit için dahi olsa halihazırda Rusyanın da -vama pek az yardımına olacağı ve hatâ içinden çıkılmaz maceralara kendimizi atarak Rusyaya zarar vereceğimize de aşkırdır. Basvelli ile teknik müşavirleri loab eden bütün tedbirleri almaktan çekinmeyeceklerdir. Bu arada Ruslar düşmana kasancını pahalıya mal etmek ve aynı cesaretle harbe devam etmektedir. Ruslar hakikatte mühlis bir imtihana çekimlisindir. Fakat ko'şovsuzun gelmesinden evvel tam tahribin yapılmaması programı her ne kadar itmam edilememiş ve bunun tahakkuku için de Almanlara pek az vakit kalmıştır.

İPEK Sinemasında

Hayatınızda gülmediniz kadar gülmek isterseniz?

Dünya Komikler Kralı

LOREL - HARDI AŞIK

Türkçe sözlü ve Dayanılmaz derecede eğlenceli sahnelerle dolu filmi görmelisiniz. Ayrıca: Matbuat U. M. Memleket jurnali ve renkli seyahat filmi

Bugün saat 1 de tenzilatlı matine

WIMMY FOREZ Operet

Büyük bir muvaffakiyete

ŞARK Sinemasında

devam ediyor.

Teknikte.. San'atta eşsiz bir mucize yaratıldı

Bugün **LÂLE** Sinemasını

hesapından titreyen TAMAMEN RENKLİ

Dr. SIKLOPS

Bu mucizenin en kudretli bir misali.. Dehanın en büyük şerhi.. Sinemanın en parlak zaferidir. Numaralı yerler kaplıyor, geri dönmek için lütfen yerlerinizi evvelden kapatınız.

Cumartesi: Saat 1 de tenzilatlı halk matinesi
Pazar : Saat 11 de tenzilatlı halk matinesi
Telefon : 48505

Bugün

TAKSİM SINEMASINDA

İLK BÜYÜK MACERA FİLMİ; TAMAMEN RENKLİ

TALİH ADASI

Hissi, Müessir ve ihtiraslı filmi başlıyor.

Esrarengiz adaanın balta girmemiş ormanı... Hayduklar ininde... 2 kadın tehlikede... Amerikan donanması tarafından kurtarılışı!

Türkiyede bugüne kadar görüp işilen türkçe filmlerin en fevkalâdesi en ibretâmiz

KIZIM DUYMASIN

TÜRKÇE SÖZLÜ - ARAPÇA ŞARKILI

Bu muhteşem içten bir büyük film gençliğe ihfâf olmuştur. Baş müessesesi: BEDIA MESSABNÎ - MARI KÜNİ

Havacılık

[Bas tarafı 1 inci sayfada]

İşleten mekanizma iyi çalışmazsa teşkilât mükemmel kurulmuş olursa, geç kalırsa beklendik netice alınmaz ve düşman tayarileri serbesti kazanarak yapacağı iş yapar ve kaçır gider. Bu müdafanın nasıl yapıldığını pratik bir şekilde anlatılmak için Geceleyin İngilteredeki üslerinden havalandırıp Berlin'i bombardıman etmek üzere ilerlediği fanteziler bir bombardıman filosunun nasıl takip edildiğini gözden geçirilim:

Geceleyi ve sâli havalarda Belçika ve Fransa sahillerinden Manş denizinde leri sürülmesi olan motorlerdeki dinleme postaları İngiliz tayarilerinin sesini işler işitmek. Bunların hangi yükseklikten geldiklerini, hangi istikamete ilerlediklerini telsizle sahildeki merkezlerine haber verirler. «Ostada» doğru ilerleyen İngilizlere karşı cephe avcı gruplarından buraya en yakın bulınanları yükseltir, fakat bunlar İngiliz avcıların hücumuna uğradıklarından onlarla muharebeye mecbur olurlar. İngiliz bombardıman grubunun Anvers şimalinde Hanovraya doğru ilerlediklerini gözlemleme postaları telefona haber vererek bu esnada s'arm hazırlı yapılmış olan Hanovraya dümanın kendisi müstakasından çıkarak Berlin'e doğru ilerlemekte olduğunu Berlin telefona hâsen bildirir. Berlin kendi müstakaş fahilindeki avcı büyüklerle topçu gruplarını derhal vaziyet haber eder. Memleket büyük şehirler merkez olmak üzere müdafaa mntakalarına ayrılmıştır, her müstakaş kendisini hem aktif ve hem pasif şekilde müdafaa yapmaya mecburdur. Merkezen takriben 50 kilometrelik bir daire üzerine yerleştirilmiş topçu kuvvetleri vardır. Bunlar bilhassa dümanın geleceği yollar üzerinde tabye edilmiştir. Merkezen takriben on kilometrelik bir zavis üzerinde asil müdafaa çemberi vardır, bu çember üzerinde kurvelli topçu bataryaları vardır. Merkezen kıtâren yapılan maknelî tüfek kuvvetleri mebzul bulunmaktadırlar. Premsiz olarak avcı bulutları düşman dâba şehit üzerine gelmeden havada yükseltiler çıkarak onlara hedefler ve bombardıman etmelerine meydan vermeden ilerlerine ahılrlar. Fakat düşman ya toplu olarak pek çok yükseklerden gelir ve labında muharebeyi kabul eder veyahud dağılarak münteriden hareket eder, bombardımandan sonra kaçar gider.

Şimdi müdafaa faaliyetini idare eden merkezin nasıl çalıştığını anlatılim. Şehirde her hususta masum bir kişiyi bir işbirliği yaparak Rusları demir bir çember içine almışlar ve bu suretle düşmanın arkasından çıkamıyacağı yeni bir ceb açmışlardır.

Briansk imha muharebesinin cereyan ettiği müntaka Alman teşekkülleri, 8 Teşrinilyeide, üç Sovyet fırkasının bakiyeyini imha etmişlerdir.

290 Alman fırkası

Londra 10 (A.A.) — Alman taarruzu dün Moskova istikametinde yirmi millik bir terakkî kaydetmiştir. Muh. telif raporlarına göre, bu son hareketlerde Alman ordularına Macar, Fin, İspanya, İtalyan ve Slovak ordularının destekleri temin edilmiş bulunmaktadırlar.

«Sovyet donanması» isimli Rus gazetesinin yazdığılara göre Rus cephesindeki Alman tümenlerinin sayısı iki yuzdür.

Berlin 10 (A.A.) — D. N. B. ajansı Odessa Hisarında bulunan gemilerin Alman savaş tayarileri tarafından tekrar müessir surette bombardımanlarını askeri kaynaklardan haber almıştır.

Volgadan Urallar ötesine Budapeşte 10 (A.A.) — Stefani: Budapeşte Ertesito gazetesinin aldığı haberlere göre Voğa bölgesinde bulunan bütün hükümet devari Alman kıtaatı tarafından kazanılan son muvaffakiyetler üzerine Urallar ötesine nakledilmişdir.

Mit Tuncel

Sabahtan Sabaha:

Fenerbahçe

On beş yıl oluyor. Bi yaz akşamı Büyükada Yat Klüp taraçasında oturan kalabalık bir grup arasında şöyle bir haber dolmuş:

— Fenerbahçe Slavıya yenismiş! Spordan anlıyan, Anlamıyan bir anda coşmuştu. Bu ne'ce işinde birbirlerini tebrik edenler, sarıpanya açtılar, hatâta kucaklaşanlar oldu.

Haber doğru idi, Türkiyenin kendi kendine yetişmiş çocukları orta Av. rupanın bu en kuvvetli profesyonel takımı yenismiş. Ve bu haber Av. rapu spor âleminde haftalara çalındı. Amatör Türk takımı Fenerbahçenin adı dünya gazeteslerine geçti.

Türk spor tarihine böyle şerhli sarı laciverd forma bunun için halk tarafından sevilmiş, benimsenmiştir. Ve Fenerbahçenin centilmen sporcuları bu halk sevgisine layık teknik, ince oyunlarla Türk futboluna da a. deta bir mektep olmuşlardır.

Bugün haber ahyorum ki tarihi

Bir barış taarruzu mu?

[Baştarafı 1 inci sayfada]

Berlinde kanaat Berlin 10 (A.A.) — D. N. B. Bugün tapı Alman matbuatı gedi Dr. Dietrich'in dediği gibi, Berlinin askerî mahfelleri bolşevizme karşı yapılacak mücadelede artık kat'î karar vermiş olduğu keyfiyetinde ısrar edilmektedir. Aynı mahafeli geçeri şarkta ilgili lazzım gelen geniş sahalara bulduğunu ve Sovyet Rusyayı arazi nokta nazarından ne kadar icab ediyorsa o kadar s'ü surette tutmadan evvel daha bir takım askerî harekâtler işab ettiği söylemektedir. Bu mahafilde deniliyor ki:

Muhakkak olan bir şey varsa bolşevik ordularını faal unsur olarak harbin büyük sahnesinden artık uzaklaştırılmışlardır.

Alman tebliği

[Baştarafı 1 inci sayfada]

Moon ve Özel adalarının ilgili için yapılan muharebelerde şimdî taammaları hesablara göre 12.531 e. str, 161 top ve müteaddid tanklar almıştır. Ayrıca 2680 mayın de top-lanmıştır.

Alman hava kuvvetleri dün gece Kırım tayyare meydanlarını, cephe önü merkez ve cenub bölgelerindeki demiryollarını ve Leningrada bulunan askeri tesisatı bombalamışlardır.

Berlin 10 (A.A.) — Askerî bir membadan D. N. B. ajansına bildiriliyor: 8 Teşrinin sabahı bir Alman öncüsü Vazna müntakasında geniş bir yolda doğru ilerlemiş ve Moskova'ya gelen bu başlıca yolun diğer yollarla birleştiği mühim bir noktayı ele geçirmişti. Bu manevra ile Sovyet ön teşekküllerinin ric'atı kesilmiştir. Bu noktaya yerleşmiş olan Alman toplarının ateşle asker ve cephaneye yükü bir kaç uzun nakliye kolu tahrib edilmiştir. Yüzlerce Sovyet askeri öldürülmüş ve binden fazla esir almıştır.

3 Sovyet fırkası imha edildi. Akşama doğru gelen takviye kit'aları garbde bulunan Alman kuvvetleri silki bir işbirliği yaparak Rusları demir bir çember içine almışlar ve bu suretle düşmanın arkasından çıkamıyacağı yeni bir ceb açmışlardır.

Briansk imha muharebesinin cereyan ettiği müntaka Alman teşekkülleri, 8 Teşrinilyeide, üç Sovyet fırkasının bakiyeyini imha etmişlerdir.

290 Alman fırkası

Londra 10 (A.A.) — Alman taarruzu dün Moskova istikametinde yirmi millik bir terakkî kaydetmiştir. Muh. telif raporlarına göre, bu son hareketlerde Alman ordularına Macar, Fin, İspanya, İtalyan ve Slovak ordularının destekleri temin edilmiş bulunmaktadırlar.

«Sovyet donanması» isimli Rus gazetesinin yazdığılara göre Rus cephesindeki Alman tümenlerinin sayısı iki yuzdür.

Berlin 10 (A.A.) — D. N. B. ajansı Odessa Hisarında bulunan gemilerin Alman savaş tayarileri tarafından tekrar müessir surette bombardımanlarını askeri kaynaklardan haber almıştır.

Volgadan Urallar ötesine Budapeşte 10 (A.A.) — Stefani: Budapeşte Ertesito gazetesinin aldığı haberlere göre Voğa bölgesinde bulunan bütün hükümet devari Alman kıtaatı tarafından kazanılan son muvaffakiyetler üzerine Urallar ötesine nakledilmişdir.

"Son Posta," nin bulmacası: 3 - (4)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Yukarıdan aşağıya:
1 — Türkiyeye mahsus nefis bir kuru et (6). Üst deşli (3).
2 — Hayvan gıdası (2). Bağışlanacak 3 — Alemlerin şarkıcı (2). Çok

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m» koyunuz mesken ad bir kısım olusun (2). Sonuna bir «a» ekleyiniz lathi bir şey ifade etsin (2).
5 — Ortalığı kaplıyan buğu, (3). Parça (2).
6 — Bir nota (2). Bir tatlı (5).
7 — Bir komşu millet (4).
8 — Fena değil (3). Birinci harfi ni «T» ye tebdil ediniz, eski paraların üzerindeki bir renk olsun (4).
9 — Kâinat (4). Mısırda meşhur bir nehir (3).
10 — Duvarlara yapıştırılan şey (4). Bir nota (2).
11 — Sonuna bir «ç» ilâve ediniz fi. zar emrini ifade etsin (2).
12 — Uzun işaretli (2). Bir nota (2). kâinat (3).

Soldan sağa:
1 — Mısırın meşhur bir imanı (8).
2 — Bir hayvan (2). Evveline bir «p» ilâve ediniz kamamın büyüklü olusun (3).
3 — Şarkta bir vilâyetimiz (4).
4 — Tövbekâr bir erkek ismi (4). Sonuna bir «m»

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa munta zaman
dışlerini fırçalayınız.

Ticaret Vekilinin mühim beyanatı

[Baş tarafı 1 inci sayfa da]

riskatörlerle görüşmüş ve kendileri ne ticari faaliyetleri hakkında di-rektifler vermişler. Vekil, kısa bir faslıdan sonra saat 17 de itihâlât ve ihracat tasarımlarını görüşmüştür.

Ticaret Vekili kendisiyle görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«İstanbulda Vakâlete bağlı müesseselerin mesallerini yakından tetkik ettim. Buradaki müesseselerimiz arasında daha yakın bir işbirliği temin etmek üzere kararlar aldık. İş ve fiat mürakabe teşkilâtı takviyeye muhtaçtır. Fiat mürakabe teşkilâtının ve kontrolörlerinin mürakabe vazifesini mülkiyet şeklinde yaptıkları görülmektedir. Bugün Fiat Mürakabe Bürosunun başında şef olarak bulunan zat ve arkadaşları mesallerinde ciddi olarak çalışmakta ve muvafakiyet göstermektedirler. Kontrolörlerden mesalsinden menâun olun-mıyan bir akisi tasfiyeye tâbi tutulmuştur.

İthalâtı artırmak için alınan tedbirler

«Bu defakî temaslarımızın mühim bir kısmını İthalâtçı birlikleri idare heyetleriyle ve İthalâtçı tüccarlarla yaptığımız müzakereler teşkil etti. Bilgiyorsunuz ki hükümet, İthalâtı teşvik ve tezyid için son zamanlarda tüccara bir çok kolaylıklar göstermektedir. Tüccarın istediği akreditif işinin kendilerini memnun edecek bir tarzda işlediği görülmüştür. Son zamanlarda ve bilhassa son haftalarda manüfatura, madeni eşya gibi İthalât eşyalarının İthalâtında mühim bir artış görülmüştür. İthalâtı daha ziyade artırmak için menâun memleketlerden İlan ve navisert almak gibi müskülün İthalâtı için bazı hükümetler nezdinde esasen teşebbüsler yapılmıştır. Bu mevzu üzerinde daha fazla çalışmaya lüzum hâsıl olmuştur. Nakil vasıtası temininde hükümetin mümkün olanı yapmakta-dır. Memleketimizin toprak mahsullerini dışarı götürmek ve dışarıdan İthalât maddelerini getirmek için daimi seferler tahsis ettik.

İthalât eşyasına fiat tesbiti

«Birliklerle yapılan bu temaslar neticesinde Fiat Mürakabe Komisyonlarının İthalâtı eşyası için tesbit edilecek fiatlara esas olmak üzere şimdiki kadar Birlik idare heyetlerinde İthalât mahiyetinde ve malîyetin tesbiti için yapılan muamelelerin, bundan sonra, birlikler umumî kâtibinin riyasetinde Vakâlet umumî kâtablerinden teşekkül etmiş Fiat Tesbiti Komisyonlarına karar ettirildi. Bunun hem sürat ve hem de ticari emniyet bakımından faydasında mu-tabakat hâsıl oldu. İthalâtçı tüccarlarımız, İthalât ettikleri malların yüzde muayyen bir kısmını, Anadolu'dan gelip buradan dışarıya eli boş dönen tüccarın ve alıcının ihtiyacını karşılamak üzere birlikler umumî kâtibinin idaresindeki müracaat komisyonlarının emrine tahsis etmeği muvafık buldular. Bu kararın tabiiği için İthalât eden hazırlıklar yapılmaktadır. Bu suretle Anadolu'dan gelecek ticaretlerin kısmen olsun İthalâtçıların karşılamak mümkün olacaktır.

İthalât tacirlerinin müskülleri

«İthalâtçı tüccarın kâr yüzdelerini nin tezyidinde asıl düşünceler de tetkik edildi. İthalât tacirinin bugün karşılaştığı müsküllerle ciro noksanlığı, sı-gorta ile karışılmayan rizikolar dolayısıyla İthalâtçıyı teşvik için kâr yüzdelerinin makul ve haklı olacak bir nisbette tezyidi taktirri etti.

İhtikâda hükümete yardım

«İthalâtçı tacirlerinin hükümetten dilemişleri bu mevzulara mu-kabil kendileri samimi ve açık bir şekilde vaziyeti mütalea ve müzaker etti. Bu arkadaşlar, İhtikâda mütadele mevzuunda hükümete en geniş şekilde yardım edeceklerini ve bizzat mürakab vaziyetine geçerek herhangî bir tüccarın vurguncu etmî yol oynamasına asıl müsaade etmîyeceklerini kat'i olarak temin ettiler. Hükümetin İhtikâda mütadele işinde, asıl bu sınıf vatandaşların' rolü mühim olduğundan, samimiyetle-rinden asıl şüphe etmediğimiz bu arkadaşların bu mevzuda memleketi iyî hizmetler edecekleri kanaatindeyim.»

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Ticaret Vekili, muharririmize soru-du ve et meselesi hakkında soru-ğu suale de şu cevabı vermiştir:

«Ödün ve et fiatlarının tesbiti işi tamamen mahallidir ve mahalli Fi-at Mürakabe Komisyonlarına aittir. Valinin yakından alâka göstererek bizzat komisyonla riyaset ederek al-dığı karar yerindedir. İcab ederse be-lediyeye doğrudan doğruya mahal-linden odun getirtirmek için vesait ve benzin gibi İthalât eden tüccarlar yapmaktadır. Ankara'ya döndükten sonra canlı hayvan naklinin tevsi ve tezyidi ve daha fazlası için İthalât İthalât eden teşebbüsüne balunacaktır.»

günkü vaziyeti hakkında da şunları söylemiştir:

«İhraç maddelerimizin harb İktisadîyatında mühim mevki itibarıyla müşterisi çoktur. Fakat memleketin ihtiyacı ve İstikbal için daha emni-yetli bulunmak düşüncesindedir ki, İhraç maddelerimizin hem lisans baki-mından ve hem de fiat bakımından sıkı bir mürakabe altında bulundurmaktayız.»

Türk - Alman anlaşması

Ticaret Vekili yeni Türk - Alman ticaret anlaşması hakkında da şu be-yanatta bulunmuştur:

«Yeni anlaşma dün Ankara'da imza edildi. Yeni Türk - Alman ticaret muahedesi iki memleketin ticari münasebetinde mühim ihkâflar husu-la getirecektir. Mukavelede bir hu-susiyeti de serbest piyasaya alış ve-riş için mühim bir miktar ayrılmış olmaktadır. Piyasaya bu suretle geniş bir mübadele imkânı verilmiştir.»

Mahrakat meselesi

Ticaret Vekili, muharririmizin o-dun ve et meselesi hakkında soru-ğu suale de şu cevabı vermiştir:

«Ödün ve et fiatlarının tesbiti işi tamamen mahallidir ve mahalli Fi-at Mürakabe Komisyonlarına aittir. Valinin yakından alâka göstererek bizzat komisyonla riyaset ederek al-dığı karar yerindedir. İcab ederse be-lediyeye doğrudan doğruya mahal-linden odun getirtirmek için vesait ve benzin gibi İthalât eden tüccarlar yapmaktadır. Ankara'ya döndükten sonra canlı hayvan naklinin tevsi ve tezyidi ve daha fazlası için İthalât İthalât eden teşebbüsüne balunacaktır.»

Harb ve Fantazi

(Baş tarafı 3/1 de)

si de vardı. Buna aid projeler M. Mathien isminde bir Fransız mühen-sil tarafından Lüksemburg'da vesair yerlerde teşhir edilmişti. Tünel iki kat olacaktı. Üstteki kat at arabala-rı için kaldırılmış ve yağ lamba-larla aydınlatılmış olacak, alttaki ise su şanzıplarına tahsis edilecek-ti. Mathien'in tünelini nasıl hava-landıracığı şüpheli değil idi. (Belki o zaman da değildi); fakat İn-gilizler ile Napolyon arasında harbie-rin başlangıcı tünel meselesinde co-sa-reti kurdı ve proje yarım asır kenar-da kaldı.

1851 deki büyük sergi zamanında iki millet arasındaki dostluk maddi bir rabita ile de Mathien'in plan-ları hakkında hazırladıklarını 1830 damberi bu işin imkânı üzerinde dü-şünmekte olan ve bu yolda 1870 e ka-dar devam eden diğer bir Fransız mühendisine M. Thomé de Gamond'a nakletti.

Bu zatin ve malîyetlerinin projeleri müteddildi. Bunlardan bazıları ka-nal denilen Manş denizinin yatağın-da demir bir tünel (Adeta büyük bir boru) yapmak ve bunu bir deniz üs-tü nakil manzumesi gibi tesisatta tek-viye etmek idi. Fakat en makbul pro-yeyi etmek idi. Fakat en makbul pro-yeyi etmek idi. Fakat en makbul pro-yeyi etmek idi.

Thomé de Gamond kuvvetlerini William Lowe adında bir İngiliz mü-hendis ile birleştirdi. Keza Mersey nehrinin altından demiryolu tünelini açmış olan Sir James Brunless ve Süveyş kanalını açan Lessep'in mu-avini Sir John Hawkshaw da bunlar-la tezgihli mesal ettiler. İlk tecrübe demirleri üçüncü Napolyonun nazir-ları tarafından teşvik ediliyordu. Son-ra Fransa - Almanya arasında 1870-71 harbi çıktı. Mesele yüzüstü kaldı.

Yeni bir Fransız teşebbüsü 1872 de, İngiliz hükümeti prensip itibarıyla hiç bir İhracat olacağını İlan ettiği za-man vakti oldu. Hemen kumpanyalar teşekkül etti ve her iki taraftan fa-aliyete geçtiler. 1881 de Lord Walseley in askeri bakımdan İtirazı gerek halkın gerekse kabinenin gözünü açtığı zaman iki taraftan da birer mül boyunca tünel başları kazılmış bulunuyordu. 1882 da İmkânsız oldu Ğun bildirdi ise de ertesi sene Lord-lar ve Aavam kamansı azalarının mürakabe bir komisyo tünel inşasının milli müdafaaı zayıflatacağına ka-rar verdi.

Tünelin kuvvetli müdafilerinden

S.E.C.
En meşhur
İNGİLİZ
radyoları

YENİ GELMİŞTİR

Galata Voyvoda Cad.
Bereket Han No. 9

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ

Sehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
HAMLET
Türkçe si Üni-versite İngiliz edebiyat şubesi

İstiklal caddesi komedi kısmında
KIBARLIK BUDALASI

Türkçe doktor Ali Süha Delibaşı

ZAYI — 322 senesi Kocamustafapa-sa Rüçhiye askeriyesi beşinci sınıfından almış olduğum şehidat namini zayı et-tim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükümlü yoktur.

306 doğumlu Osman Mürvet oğlu

Ali Aksaray

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Hüseyin Raşip Emeç
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Birçok Genç Kızlar Ve Genç Kadınlar

Gençliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisini mümkün kılmak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlardır. Kadında diktaç edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır. Seneler, birbir vazife içinde çalışan ve yorulan genç ka-dınların biaman düğmanlarıdır. Bedeni ve dimağı yor-gunlukların neticesi dudaklar elastikiyetini kaybederler ve cüdde (Leke) diye tavsif edilen avarıza (Rüzgâr ve gü-neşin de tesirle) husule getirirler. İşte bu gibi halâtta ve bu gibi avarıza karşı Krem Pertev; terkinbin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tercuibe ettiği ve sevdiklerine tavsiyeden ha-li kalmadığı Krem Pertev ile günde yaklaşık 3 - 5 dakikalık bir masajın ne gibi hakikatlar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de mütarif olacaksınız. Krem Pertev'in yarım asırlık beynelmül şöh-reti asılsız değildir. Onan istifade ediniz.

Sümer Bank

Sülûloz Sanayii müessesesinden:

İşlenmemiş yerli ham reçine alınacaktır

Vermeğe talib olanların, İzmite müessesemiz müdürlüğüne müraca-atları İlan olunur.

BELSAMITOL

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOGUKLUĞU, İdrar zorluğu, mesane ve prostat iltihabı, sistit ve kolü sistidire. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel ilaç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kulla-nanlar yukarıda sayılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Ecza-nelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu. Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvanlılar sokak No. 5

İmparatorluk müdafaa komitesi sa-bık sekretteri Lord Sydenham bir ne-sil sonra Lord Walseley'in İtirazını inceledi. Neticede Feld mareşalin 'Tünel medhalinde elli adamın İçeriden gelen bir orduyu durdurabileceğini kabul ettiğini ve bir muhtıradan daha esrarengiz bir İtiraza vararak 'Tünel yapılsa İngiltere derin bir sulih içinde İken habersizce mahvedilebileceği' iddiasında bulunduğunu gördü.

Lord Walseley seyyah kıyafetle gelen askerler tarafından anlı bir hü-cumu mzarı İtibara alıyor, fakat 1899 a doğru 'Tünelin muhafazası a-miralliğe mensub mütahassis bir he-yet bırakırsa' inşasında bir mahzur görmez oluyordu. Bunun için de tü-nelin tam ortasından bir deniz fe-neri inşa etmeği ve bu suretle İcabın-da tünel bahriye vasıtasıyla müdafaa a etmeği düşünüyordu. Fakat 1889 da hafif bir aksülamel uyardı. Lord Randolph Churchill İngilterenin ken-di mevcudiyetini erisilemez oluşuna borçlu olduğunu söyledi. M. Balfour ise daha İleri giderek 'Okyanos bil-zim müttefikimiz olarak kaldıkça o-nun bize yardım edecek kuvvetlerini tahrib etmemeliyiz!' Dedi.

On dokuzuncu asrın sonlarında Fransa ile gerginlik arttığı müddetçe

Sümer Bank Sellüloz Müessesesi

İçin (35) kalem muhtelif cins erzak aşağıdaki şerait dahilinde mübayaa edilecektir.

- İhale edilecek erzak müessesenin Yemideki deposuna teslim edilecektir.
- Muhtelif cinste bulunan erzak neyine göre taliblerine parça parça ihale edilebilir.
- Taliblerin İştirak ettikleri kısımlara veya tamamına aid malların verdikleri teklifteki kıymetinin yüzde onunu teminat akçesi olarak ihale tarihine kadar Sümer Bank Galata veznesine yatırmış bulunmaları lazımdır.
- Vercecekleri kapalı zarfın üzerine Sellüloz müessesesi erzak eksilimesi ibaresi yazılacaktır.
- Kapalı zarf'lar 14/10/1941 Salı günü saat 12 ye kadar Galatada Sümer Bank Satınalma Müdüriyetine tevdi edilmiş bulunacaktır.
- Talibler verecekleri erzakın nümunelerini de zarflarla beraber Müdüriyete tevdi edeceklerdir.

Müessesemiz, içtimalî teşkilâtının altı aylık erzak ihtiyacı listesi

Miktarı	Vahidi	Cinsi	Evsafı	İzahat
10	Çuval	Pirinç	Pilâvlik	Bursanın olacak
10	"	"	Çorbalık	Bursanın olacak
100	Teneke	Sadey yağ	Urfa	Urfa yağı birinci olacak, derecesi nümune ile birlikte bildirilecek.
200	Kilo	Makarna	Kesme	(Makarnalar undan İmal edilmiş bulunacak)
200	"	"	Flyasgo	
400	"	"	Şehriye	
300	"	"	Çubuk 1, 2, 3 No.)	
60	Teneke	Zeytinyağı	Ekstra	Zeytinyağı 1:1/2 asid olacak).
90	"	"	Yemeliklik	
20	Çuval	Sabun	Beyaz	Rutubet % 24. Şahmî hamız 64. Şahmî hamız bağı kalevi % 8.97. Sebes kalevi % 0.03 (Yeşilde 60 dan aşağı olmayacak)
20	"	"	Yeşil	Birinci nevî olacak
15	"	Mercimek	Yeşil	
5	"	"	Kırmızı	
5	"	Un	Böreklik	
5	"	Un	Baklavalık	
60	Teneke	Peynir	Beyaz	Peynir yağı olacak tercihan Urfa malî
3	Çuval	Kaşar		Tercihan Urfa malî olacak.
2500	Kilo	Fasulya	Horoz	
2500	"	Fasulya	Tombul	
600	"	Tuz	İnce	
3	Çuval	Soda		
15	Kilife	Zeytin danesi	Duble	
20	"	Zeytin danesi	Orta	
200	Kilo	Pirinç unu		
50	Kutu	Bisküli	Ekstra	
100	"	Bisküli	Orta	Hâlis domates olacak, Karışık olmayacak. Dövülmüş olacak, Dövülmemiş olacak.
10	Teneke	Salça		
60	Kilo	Kırmızı biber		
10	"	Kara biber		
5	"	Behar		
5	"	Tarçın		
50	Düziye	El sabunu	Muhtelif	
2000	Kilo	Bulgur		
2	Çuval	İrmik	Orta	
2	"	İrmik	İnce	

Veteriner Fakültesine Talebe Alınacak Yüksek Ziraat Enstitüsünden

- Görülen lüzum üzerine Veteriner Fakültesine yeniden bir miktar daha talebe alınmak üzere yeni bir müsabaka imtihanı açılacaktır.
- Bu imtihana gireceklerin kayıtlarına 1.Tegrisvevel941 de başlanacak ve 13 Tegrisvevel tarihinde nihayet verilecektir.
- İlâh mezun olan ve oğluluk imtihanını vermiş bulunan taliblerin aşağıdaki tarihlere imtihanları yapılacaktır.

Saat	Saat	
9.12	14.17	
14 Birinciteşrin Salı	Fizik	Türkçe
15 " Çarşamba	Kimya	Biyoloji
16 " Perşembe	Cebir	Yabancı dil

- İmtihan Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsünde ve İstanbul'da Yüksek Ticaret mektebi konferans salonunda yapılacaktır.
- Taliblerin Rektörlüğe müracaatları.
- Birinci müsabakaya İştirak için Eylül sonuna kadar kaydedilmiş ta-lebin imtihanları evvelce İlan edilen tarihlere yapılacaktır.

10 Ton Ot Alınacak

1 - Sümer Bank Beykoz Deri Ve Kundura

Sanayii Müessesesi Beykoz Fabrikasının iskelesinde kayıta teslim 10 ton balya halinde (Şartnamesi Müdüriyetimizde görülmek şartile) ota ihtiyaç vardır. Taliblerin müracaat ederek şartnameyi görmeleri lazımdır.

2 - Yapılacak teklifler 14/10/1941 tarihine kadar kapalı zarfı Galatada Voyvoda caddesinde Sümer Bank binasında Satınalma Müdüriyetine tevdi edilmiş olacaktır.

3 - Teklif verener mal bedelinin yüzde onunu Sümer Bank İstanbul Şubesine teklif mektubule beraber tevdi etmeleri lazımdır.

Ça Ğakale Nafia Müdürlüğünden

- Yeniden kapalı zarf usulle esiltmeye konulan iş: 76361 lira 30 kuruş keşif bedelli Esime kazası Jandarma hastahanesi İkmalında inşa ettir.
- Bu işe aid evrak şunlardır:
A - Proje
B - Hususi ve fenni şartname
C - Yapı işleri umumî fenni şartnamesi
D - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
E - Sıhhi tesisat, elektrik tesisatı fenni şartnamesi
F - Fiat bordurosu
G - Eksiltme şartnamesi
H - Mukavele projesi
- İstekliler bu işe aid keşif evrakını Qanakkale Nafia Müdürlüğünden bedelsiz olarak görebilirler.
- İhale 27 birinciteşrin 941 Pazartesi günü saat 15 de Nafia Müdürlüğü binasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır. İhtiyaçla vilyetüne müracaatla alacakları ihliyet vesikasile Ticaret O-dası vesikasını komisyonla ibraz etmeleri lazımdır.
- Teklif mektubuları 27/10/941 Pazartesi günü saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyonla verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektubuların ihale günü saat on dördede kadar kabul edilemez bulunması şarttır. Postadaki gecikmeler kabul edilemez.
- Müteahhide arzu ettiği takdirde muhasebeli umumiyeye kanununun 83 üncü maddesi mucibince vereceği teminat mektubu karşılığında olarak ihale bedelinin üçte birini geçmemek üzere avans verilebilecektir. «901»

ECZACILARA

Kızılay Cemiyeti umumî merkezinden:
Toz ve Komprime kinin gelmiştir.

İstanbulda Kızılay cemiyeti deposunda satılmakta olduğu İlan olunur.